

MIDTVEJSEVALUERING – NATURPARK AMAGER – NYE MULIGHEDER

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING 2

Projektprogrammet.....	2
Evaluering af Naturpark Amager	3
Datagrundlag.....	5
Et forsøgt fokus på daginstitutioner og skoler.....	5
Læsevejledning.....	6
Analyseforklaring.....	6

KONKLUSION 7

Relevans.....	7
Målopfyldeelse.....	7
Påvirkning (holdning og adfærd).....	8
Forankring/bæredygtighed.....	9

KENDSKAB TIL NATURPARK AMAGER 10

Hvad kendetegner Naturpark Amager?.....	15
---	----

BRUGEN AF NATURPARK AMAGER..... 18

Hvor ofte og hvem besøger Naturpark Amager.....	18
Afstand til parken og besøgsfrekvens.....	19
Andre naturområder.....	20
Weekender og sommer.....	21
Grunde til at bruge og opholde sig i Naturpark Amager.....	23
Mest besøgte områder i Naturpark Amager.....	24
Transportmidler til og i Naturpark Amager.....	26
Overblik over Naturpark Amagers ind- og udgange.....	27
Eco-counters opstillet i Naturpark Amager.....	27

FACILITETER I NATURPARK AMAGER 35

HOLDNINGER TIL NATURPARK AMAGER 38

Naturpark Amager i fremtiden.....	39
-----------------------------------	----

DANSKERNES BRUG AF OG HOLDNINGER TIL NATUREN 41

Danskernes brug af naturen.....	41
Grunde til ikke at være i naturen.....	43
Grunde til at være i naturen.....	45
Danskernes holdninger til naturen (natursyn).....	47
Livskvalitet.....	49

INDLEDNING

I januar 2015 blev det samlede område Amager Fælled, Kalvebod Fælled, Kongelunden og Dragør Sydstrand formelt udpeget til Naturpark Amager under Friluftsrådets mærkningsordning. I den forbindelse har Naturstyrelsen, Københavns Kommune, Tårnby Kommune, Dragør Kommune samt By & Havn indgået et partnerskab om udvikling af Naturpark Amager, som skal sætte fokus på natur-, friluftsliv og landskabelige sammenhænge mellem natur og by. Sigtet er at skabe en naturpark af international klasse til glæde for alle borgere omkring hovedstaden.

PROJEKTPROGRAMMET

Nærhed til naturen og muligheder for et levende friluftsliv er nogle af de faktorer, der har betydning, når der ses på en bæredygtig og sund vækst i moderne storbyer (Naturpark Amager - Nye muligheder, projektprogram og ansøgning om fondsstøtte). Det ses, at bybefolkningen ønsker og gør brug af disse muligheder, men samtidig ses også en social slagside i brugen af naturen, hvor faktorer som eksempelvis økonomi og uddannelseslængde er udslagsgivende for hyppigheden af besøg i naturen. For at tiltrække en bred gruppe af borgere og nye brugere til området har partnerskabet igangsat udvikling af et projektprogram kaldet 'Naturpark Amager - Nye muligheder'. Med dette projektprogram er det ambitionen at skabe grundlag for, at flere vil benytte sig af de mange muligheder i naturparken, herunder er der et særligt fokus på børnefamilier, unge samt de, der ikke normalt færdes i naturen. Projektprogrammet har tre fokusområder for den videre udvikling af naturparken, herunder understøttelse af området særkende - med dets mange muligheder for naturoplevelser, leg og fordybelse.

Projektprogrammet er planlagt til at forløbe over en fireårig periode og er støttet af Nordea-fonden med 55 millioner kr. og udlodningsmidler til friluftsliv fra Friluftsrådet med 5 millioner kr. Ud over den løbende drift og udvikling støtter partnerskabet projektprogrammet med 37 millioner kr.

De tre fokusområder i projektprogrammet er:

Tre nye hovedindgange, som markerer overgangen fra by til natur, og som åbner naturparken mod dens mange brugere og besøgende.

Fire blå støttepunkter, som kan blive omdrejningspunkt for oplevelser og aktiviteter ved vandet. Det skal blive lettere at komme til naturparken fra vandet - og ligeledes komme i vandet fra naturparken.

Naturpark for alle - projekter og initiativer, der understøtter naturparkens inkluderende kvaliteter.

EVALUERING AF NATURPARK AMAGER

Nordea-fonden har bedt Ineva om at gennemføre evaluering af projektprogrammet med særligt fokus på perioden fra 2017-2023. Evalueringen gennemføres med mixed methods og med afsæt i tilgangen innovativ evaluering¹.

Innovativ evaluering handler kort fortalt om at skabe evalueringer, der understøtter udvikling af praksis og opnåelse af de ønskede effekter. Resultater og effekter skabes ikke af indsatser, programmer og bevillinger, men af de mennesker, der er involveret. Evalueringsarbejdet sigter således på at give svar på, hvad der virker for hvem under hvilke omstændigheder². Dermed bliver forståelsen af kontekst og de menneskelige mekanismer væsentlige, for at kunne finde og formidle den rette viden. Det er derfor vigtigt ikke kun at få svar relateret til fortiden, men også på baggrund af viden at få kvalificerede inputs til, hvor projektet skal hen i fremtiden og hvordan det lykkes.

Evalueringen af Naturpark Amager skal tilvejebringe viden om, hvorledes projektprogrammet og dermed den bynære natur medvirker til dels at ændre borgernes syn på naturen og dels at øge deres brug af naturen generelt og Naturpark Amager i særdeleshed – og herigennem sandsynliggøre en mulig sammenhæng mellem borgernes brug af naturparken og deres oplevelse af livskvalitet.

Som beskrevet i indledningen, søger Naturpark Amager at påvirke og tiltrække forskellige befolkningsgrupper, hvormed evalueringen sigter på at kunne forklare ikke kun om dette lykkes, men også hvordan og for hvem.

Der arbejdes i evalueringen med tre hovedleverancer: en baseline-, en midtvejs- og en slutevaluering. Indeværende rapport er resultatet af midtvejsevalueringen, hvor data fra andet gennemførte survey samt supplerende kvalitative data præsenteres.

Evalueringen af Naturpark Amager udarbejdes med udgangspunkt i følgende formålsbeskrivelse:

Det overordnede formål med den eksterne evaluering af Naturpark Amager er at tilvejebringe viden om, hvorledes projektet og dermed den bynære natur medvirker til at forandre borgernes og brugernes natursyn og øge deres livskvalitet.

Formålet med evalueringen er at sandsynliggøre en mulig sammenhæng mellem Naturpark Amager og borgernes natursyn og livskvalitet.

Evalueringen tager grundlæggende afsæt i de opstillede evalueringskriterier, som ses nedenfor. Der afrapporteres med afsæt i kriterierne i det omfang, det er meningsfuldt i forhold til progressionen af projektprogrammet.

¹ Dinesen og de Wit (2010 og 2013): Innovativ evaluering og Essensen af innovativ evaluering

² Pawson og Tilley (1998): Realistic evaluation

EVALUERINGSKRITERIER

Følgende er evalueringskriterier, altså de elementer, som evalueringen gennem hele processen forholder sig til og svarer på.

- **Relevans** – er der sammenhæng mellem formålene med etablering af Naturpark Amager og effekter? Relevanskriteriet muliggør at få viden om eventuelle teorifejl (at grundtanken bag projektet er forkert) og implementeringsfejl (grundtanken er rigtig, men implementeringen er forkert/mangelfuld).
- **Målopfyldeelse** – når Naturpark Amager de opstillede mål, og hvad påvirker målopfyldeelse (herunder for hvilke målgrupper)?
- **Påvirkning** – i hvilket omfang og hvordan påvirker Naturpark Amager målgruppernes holdning og adfærd (natursyn og livskvalitet)?
- **Forankring/bæredygtighed** – i hvilket omfang kan de positive effekter fastholdes efter, at projektperioden er afsluttet?

EVALUERINGENS KRITERIER OG INDIKATORER

MÅLEINDIKATORER NATURSYN

Følgende elementer er samlet set måleindikatorer på evalueringens fokus på natursyn, hvilket dermed har været udgangspunktet for den dataindsamling og efterfølgende analyse af data. Måleindikatorerne er udarbejdet efter en proces med inddragelse af både partnerskabet omkring Naturpark Amager og eksperter inden for de to temaer, således at evalueringen har det mest muligt kvalificerede udgangspunkt. Foruden inddragelse af aktørerne, er der gennemført desk research med fokus på at skabe indsigt i validerede indikatorer på de to temaer.

Evalueringen forholder sig pragmatisk til natursyn, forstået på den måde, at natursynet her knytter sig til anvendelse af og generelle holdninger til naturen.

- Årsager til at søge ud i naturen
 - Fysisk aktivitet
 - Afslapning
 - Opleve naturen
 - Socialt samvær
 - Sankning og jagt
- Generel oplevelse af oplevelser i naturen
- Holdning til den danske natur som værende interessant eller uinteressant
- Holdning til anvendelse og brug af naturen
- Beskyttelse vs. Benyttelse
- Holdning til menneskers ret til og mulighed for at anvende naturen som ressource
- Adfærd i forhold til beskyttelse af naturen
- Tryghed/utryghed ved og i naturen
- Identitetstilknytning til naturen

MÅLEINDIKATORER LIVSKVALITET

Følgende er måleindikatorer for evalueringens fokus på livskvalitet. Der fokuseres udelukkende i evalueringen på de elementer af livskvalitet, som (potentielt) påvirkes af naturen.

- Oplevelse af fysisk velvære ved at være i naturen
- Oplevelse af mental velvære ved at være i naturen
- Naturens betydning for graden af livsnydelse
- Naturens betydning for positive tanker
- Naturens betydning for selvædsfølelse
- Naturens betydning for oplevelse af at have energi

DATAGRUNDLAG

Midtvejsevalueringen bygger på et omfangsrigt datamateriale, hvormed det er muligt at belyse og konkludere hvorvidt og i hvilken grad der er progression i forhold til projektprogrammets opstillede målsætninger. Datagrundlaget i midtvejsevalueringen er som følger:

DESK RESEARCH

Gennemlæsning af relevante materialer og dokumenter udarbejdet om Naturpark Amager.

OBSERVATION

25 timers observation: Torsdag d. 30/4, fredag. 1/5 og lørdag d. 2/5, fordelt på de forskellige områder i Naturparken, herunder kortere uformelle interviews med ca. 30-40 besøgende i parken. Vejrforhold: Koldt og blæsende med lettere regn, men også perioder med opklaring og sol.

SPØRGESKEMA

Repræsentativ survey-undersøgelse blandt befolkningen mellem 15 og 85 år bosat i 3 kilometers afstand af Naturpark Amager. Der er i alt indsamlet 1032 besvarelser, hvilket med afsæt i en estimeret samlet population på 650.000 (jf. Nordea-fondens beskrivelse af afstand til parken) giver et konfidensinterval på 3 og et konfidensniveau på 95%, hvilket betragtes som validt.

INTERVIEWS

Følgende interviews er gennemført: 2 telefoninterviews med en pædagog og en lærer fra institutioner tæt på Naturparken.

Tilgang:

Der er i september 2020 taget telefonisk og skriftlig kontakt til 20 skoler og institutioner placeret i umiddelbar nærhed af Naturparken med forespørgsel på et kort telefonisk interview med pædagoger/lærere, som har besøgt Naturparken med børn/elever. Af de 20 kontaktede skoler/institutioner er det lykkedes at gennemføre 2 interviews.

Den lave succesrate skyldes primært travlhed på skoler/institutioner grundet Corona-situationen.

ECO-COUNTER DATA

Der er den 31 august 2015 installeret fem Eco-Counters (målestationer) forskellige steder i Naturpark Amager Disse har til formål at registrere besøgende, hver gang de passerer en af de fem målestationer. Målstationerne tilbyder hermed en indsigt i det faktiske antal besøgende samt deres bevægelsesmønstre fordelt på år, måneder, uger, dage og timer. Analysen af denne data fungerer som supplerende viden i forhold interviews, observationer og spørgeskema.

ET FORSØGT FOKUS PÅ DAGINSTITUTIONER OG SKOLER

På baggrund af observationsdagene i foråret tegnede sig et billede af Corona-situationens påvirkning på daginstitutioner og skolars øgede brug af Naturpark Amager. Dette koblet med den forskningsbaserede viden om, at det at opholde sig i naturen som barn påvirker positivt hvor meget man opholder sig i naturen som voksen, danner grundlag for et ønske om at udforske daginstitutioner og skolars perspektiver på brugen af Naturpark Amager.

I dataindsamlingen er der derfor udformet en simpel interviewguide, som skulle danne ramme for ca. 10-15 minutter lange telefoninterviews med pædagoger og lærere fra en række daginstitutioner og skoler i umiddelbar geografisk nærhed af Naturparken. Formålet var at få udfoldet netop disse aktørers perspektiver på børnenes/elevernes oplevelse af værdi ved at opholde sig i naturen og herunder oplevelsen af Naturpark Amager som facilitet hertil.

Det var på forhånd en velkendt faktor, at informanter, som ikke direkte er involveret i et projekt kan være vanskelige at få i tale, da der skal bruges fritid på deltagelse i et interview, som man ikke har nogle aktier i. Alligevel har Ineva i september 2020 taget kontakt til 20 institutioner og skoler ved både at ringe op og efterfølgende sende mails til skolens administration.

Som det fremgår af datagrundlaget lykkedes det kun at lave interviews med to informanter. Nogle daginstitutioner og skoler er det slet ikke lykkedes at få kontakt til, men de, som har takket nej italesætter i høj grad, at dette skyldes travlhed på grund af Corona-situationen.

I relation til de opstillede forventede resultater af projektet, er det stadig meget vigtigt og interessant at få belyst, hvorvidt Naturpark Amager kan blive Hovedstadens største udendørs klasseværelse med naturvejledning, udeskolerum, ny læring, oplevelser og friluftsliv for børn i skoler og institutioner. Derfor er håbet, at der senere i projektføreløbet vil være mere tid og overskud til at afdække og undersøge disse spændende perspektiver.

LÆSEVEJLEDNING

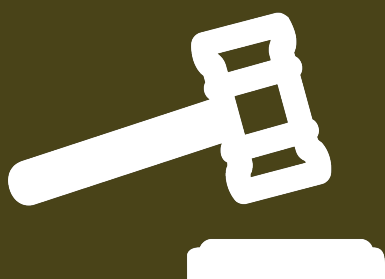
Nærværende rapport er midtvejsevaluering i evalueringen af Naturpark Amager – Nye muligheder. Hvor Baseline var ment som en beskrivelse af 'før-situationen', og som referencepunkt til de senere nedslag i evalueringsforløbet, forholder midtvejsevalueringen sig til de forandringer og progression der er sket i forhold til de opstillede mål. Det er dog en væsentlig præmis for læsningen, at Naturpark Amager ikke i væsentlig grad har forandret sig siden baselinen, hvilket udfoldes under konklusionen.

Når evalueringsspørgsmål handler om personlige holdninger og handlemønstre har informanter (kvalitative data) og respondenter (kvantitative data) en tendens til at afstemme deres besvarelser med, hvad der opleves som socialt acceptabelt, fremfor hvad de reelt mener eller gør (tendensen beskrives som *social desirability bias*). Dette gælder særligt i spørgsmål, som er almene i forhold til værdier og etik. I evalueringen kan informanter i forskellige interviewsituationer således potentielt have haft tendens til at besvare spørgsmålene ud fra, hvad de opfatter som 'det rigtige svar', hvormed man altså (ofte ubevidst) fremstiller sig selv i et mere positivt lys end tilfældet er. Dette har i tidligere evalueringer og undersøgelser eksempelvis vist sig i forklaringer om hvor mange gange, man går i teateret eller hvor inkluderende man agerer i forhold til mennesker med særlige behov. I nærværende midtvejsmåling viser der sig sandsynligvis samme tendens i besvarelserne omkring natursyn og livskvalitet, hvor der vurderes at være en overrepræsentation af besvarelser om stor tilknytning til naturen og stort fokus på naturbeskyttende adfærd og dermed en underrapportering af 'dårlig opførsel' og negative tilkendegivelser. Det kan ikke på baggrund af data konkluderes, hvorvidt der er tale om denne bias, dog vurderes det væsentligt at læse rapportens resultater med dette for øje, som knytter sig til evalueringens subjektive besvarelser.

ANALYSEFORKLARING

Der er i Midtvejsevalueringen indsamlet data fra en ny befolkningsgruppe inden for Naturpark Amagers målgruppe. Det betyder, at ingen af de respondenter som deltog i analysen for 2 år siden er inkluderet i indeværende undersøgelse. Det væsentligste argument er, at deltagelse i Baselineundersøgelsen har givet kendskab til naturparken og derfor vil påvirke Midtvejsevalueringens fund. Ønskes et ikke-kontamineret billede af kendskabet til Naturpark Amager, er det derfor nødvendigt at spørge en ny gruppe mennesker. Denne nye gruppe respondenter er indsamlet således, at grupperne er ensartet på 3 parametre, køn, alder og bopæl. Således er der mellem de to respondentgrupper i baselinemålingen og midtvejsmålingen den samme fordeling af mænd og kvinder, unge og ældre, samt bopælsregioner (da dette er fundet i Baseline at have stor indflydelse på kendskab og brug af parken). Alle respondenter i begge undersøgelser har bopæl maksimalt 3 km fra grænsen til Naturpark Amager.

Der er arbejdet analytisk med segmenteringer af respondenterne. Alle spørgsmål er testet for forskelle på de parametre, der er spurgt til i undersøgelsen, herunder alder, køn, uddannelse, brug/ikke brug af naturen, afstand til Naturpark Amager og øvrige forhold, der er vurderet væsentlige for de enkelte spørgsmål. Kun de steder, hvor der i analysen har vist sig interessante og valide forskelle, er analyserne fremstillet og forklaret. Dermed skal analysen læses sådan, at der hvor data er fremstillet samlet, er det udtryk for, at de adspurgte ligger meget tæt i deres besvarelser uanset alder, baggrund mv.

KONKLUSION

Midtvejsevalueringen er naturligt gennemført halvejs i den projektperiode, der er besluttet for Naturpark Amager – Nye muligheder. Det er dog en væsentlig præmis for midtvejsevalueringen, at forløbet i projektperioden er forsinket, hvormed de væsentligste elementer af projektprogrammet, herunder indgange til Naturparken og de blå støttepunkter, endnu ikke er etableret i parken. Dette påvirker konklusionen, og dermed skal vurderingen af målopfyldelsen ses i det lys, at den befolkningsrettede del af projektprogrammet forsat er begrænset.

Herudover er Danmark også i den ganske specielle situation, at Covid-19 i korte eller længere perioder har lukket samfundet ned, og generelt betyder en forandret hverdag. Effekten af karantænen og dets eftervirkninger står stadig ikke helt klart i forhold til Naturpark Amagers målsætninger og arbejdet med at indfri dem. Samlet set er det derfor svært endegyldigt at konkludere, hvorvidt Covid-19 har påvirket arbejdet med at udbrede kendskabet og øge besøgstallet til Naturpark Amager positivt eller negativt på den lange bane

Der konkluderes i det følgende op imod evalueringens kriterier (jf. model på side 4) og de opstillede forventede resultater (jf. projektansøgning fra partnerskabet og forandringsteori for Naturpark Amager – Nye muligheder).

RELEVANS

I besvarelsen af relevanskriterier ligger en ambition om at vise sammenhæng mellem formålene med etablering af Naturpark Amager og de opnåede effekter jf. målopfyldelsen. Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at konkludere nuanceret på relevansen, idet der som nævnt kun i begrænset grad kan ses udvikling i Naturpark Amager, hvormed det ikke er muligt at identificere de nye tiltags påvirkning og effekter.

Der følges op på relevanskriterier i slutevalueringen, hvor de arkitektoniske elementer af Naturpark Amager forventes at være etableret, og hvor der dermed i højere grad kan konkluderes herpå.

MÅLOPFYLDELSE

Det overordnede mål med Naturpark Amager – Nye muligheder, er at tiltrække flere brugere til Naturpark Amager, herunder de målgrupper som kun i begrænset grad bruger naturen i forvejen. I spørgeskemaundersøgelsen ses et lille fald i antallet af respondenter der udtrykker, at de har besøgt Naturpark Amager inden for det seneste år. Dette står i kontrast til ambitionen om at få flere ud i parken. Dog kan det ikke ses som et udtryk for en fejlslagen strategi i forhold til indsatserne, da disse dels ikke er fysisk etableret, ligesom besøgende i parken i forbindelse med interviews giver udtryk for, at Naturpark Amager er 'sig selv' og ikke har forandret sig.

Et andet væsentligt formål er, at naturparken skal blive mere attraktiv også for familier, børn og unge som ikke traditionelt bruger naturen jævnlige (jf. projektansøgning). I den kvalitative del af evalueringen står det tydeligt frem, at

mange familier besøger og bruger Naturpark Amager og særligt området omkring Naturcenteret Amager. I spørgeskemaundersøgelsen blev det fundet, at 52% af alle børnefamilier med hjemmeboende børn mellem 0-10 år kender og har besøgt Naturpark Amager, hvilket er et lille fald i forhold til 2018, hvor tallet var 55%. Ses tallet i forhold til alle besvarelser, ligger andelen faktisk over gennemsnittet på 47%. Dermed er børnefamilierne en af de brugergrupper som benytter sig mest af naturparken. Det er ikke muligt fuldstændig at konkludere på hvorvidt der er en øgning af besøgende fra naturvante familier, dog er vurderingen, at det primært er besøgende, der orienterer sig mod naturen som en naturlighed, og som i øvrigt lægger vægt på at videregive viden om naturen og det at passe på naturen til deres børn. Væsentlig er det, at der er en lille stigning i kendskabsgraden til Naturpark Amager hos de 15-25 årige, hvilket betragtes som meget positivt.

Som en del af midtvejsevalueringen har der været et eksplicit fokus på institutioner og skoler og deres brug af Naturpark Amager, ud fra grundantagelsen om, at natursynet etableres i barndomsårene. Evalueringen viser en meget positiv tendens i brugen af Naturpark Amager fra skoler og institutioner, hvor Covid-19 situationen i Danmark har haft en betydning for at skoler og dagtilbud i stigende grad får øje på og anvender de forskellige uderum omkring hovedstaden. Dermed ses der positive tendenser i forhold til ambitionen om at Naturpark Amager skal være Hovedstadens største udendørs klasseværelse med naturvejledning, udeskolerum, ny læring, oplevelser og friluftliv for børn i skoler og institutioner (jf. projektansøgning). Det er naturligvis væsentligt at følge, hvordan uderummet anvendes også i perioden med mindre restriktive krav til skoler og dagtilbud, ligesom bæredygtigheden af anvendelsen efter corona-situationen vil følges i det videre evalueringsarbejde.

Endnu en målsætning handler om at den rekreative infrastruktur forbedres og målrettes brugerne (jf. projektansøgning). Ud fra svarene i spørgeskemaundersøgelsen ses en lille forbedring i overblikket over naturparkens ind- og udgange, hvilket er sket selvom de projekterede indgangspartier ikke er påbegyndt i skrivende stund. Det bemærkes, at Amarmino'en åbnede kort før afleveringen af denne rapport, og som med en 24 kilometer lang rute potentielt kan efterkomme noget af efterspørgslen. Amarmino'en følges i det videre evalueringsforløb.

Der er en lille stigning i forståelsen af Naturpark Amager som et lukket område uden adgang. Med ambitionen om at lukke Naturpark Amager mere op og understøtte oplevelsen af naturen som tilgængelig og tæt på, er det en tendens der bør følges af partnerskabet, og som understreger vigtigheden af at etablere de planlagte indgange til naturparken. Omvendt er der flere som i spørgeskemaets åbne besvarelse af Naturpark Amagers kendetegn, nævner tilgængelig, bypark og bynært, hvilket kunne indikere at den oplevelsesmæssige grænse mellem by og natur ændres, så naturen bliver en mere markant del af byen.

Den direkte adgang til vandet i form af blå støttepunkter langs Naturpark Amagers kyststrækning er også blevet forsinket. Set i forlængelse af, at adgangen til vandet i parken ikke er blevet forbedret i perioden mellem baselinen og midtvejsevalueringen, er det heller ingen overraskelse, at antallet af personer som færdes i og på vandet ikke har udviklet sig i positiv retning.

De øvrige målsætninger følges løbende i evalueringen, og afrapporteres samlet i slutevalueringen.

PÅVIRKNING (HOLDNING OG ADFÆRD)

Evalueringen viser stort set ingen ændringer i holdninger til naturen. Som det var tilfældet i baselinen i 2018, er absolut størstedelen af respondenterne optaget af at passe på naturen, og betragter naturen som et vigtigt element i en god livskvalitet.

Der ses i mindre grad ændringer i forhold til adfærd i naturen, hvor midtvejsevalueringen viser en lille stigning i respondenternes brug af naturen, ligesom vigtigheden af at være i naturen har en stigende tendens. Det er interessant, at der samtidig er et lille fald i brugen af Naturpark Amager (i data fra spørgeskema), ligesom også de øvrige parker og naturområder omkring hovedstadsområdet på baggrund af midtvejsevalueringen ser ud til at have et faldende antal besøg. Der er altså tendenser til mere brug af naturen, men umiddelbart ikke den nære natur. Dette kan muligvis tilskrives situationen med Corona, hvor man potentielt har søgt længere væk og ud i områder, som forventes at være mindre befolkede. Der kan dog ikke konkluderes entydigt på dette.

FORANKRING/BÆREDYGTIGHED

Forankringen og bæredygtigheden følges der op på i slutevalueringen, hvor der vil være et fremadrettet blik.

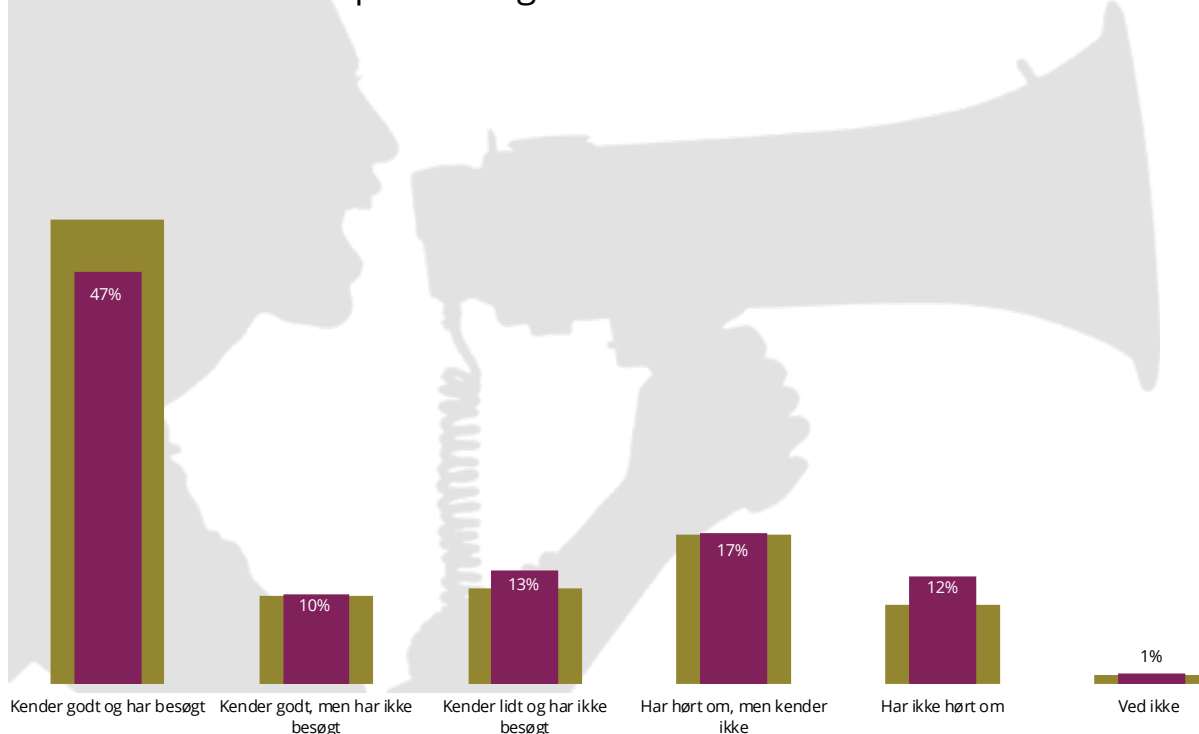

KENDSKAB TIL NATURPARK AMAGER

Et centralt ønske med projektprogrammet Naturpark Amager – Nye muligheder, er at tiltrække nye og flere besøgende til parken, med det sigte at flest muligt får de livskvalitetsfremmende effekter, der etableres ved at være i naturen. Dermed er det oplagt at afdækningen af kendskabet til Naturpark Amager og udviklingen i dette behandles, da netop kendskab må betragtes som en forudsætning for anvendelse.

Midtvejsevalueringen viser, at kendskabsgraden blandt de adspurgte er en anelse lavere i 2020 sammenlignet med 2018, hvor baselinen blev gennemført. Som det ses af nedenstående diagram er andelen af personer som "Kender godt og har besøgt" faldet fra 53% til 47%, samtidig med at andelen "Har ikke hørt om" er steget fra 9% til 12%.

Kendskabet til Naturpark Amager er faldet en smule fra 2018 til 2020.

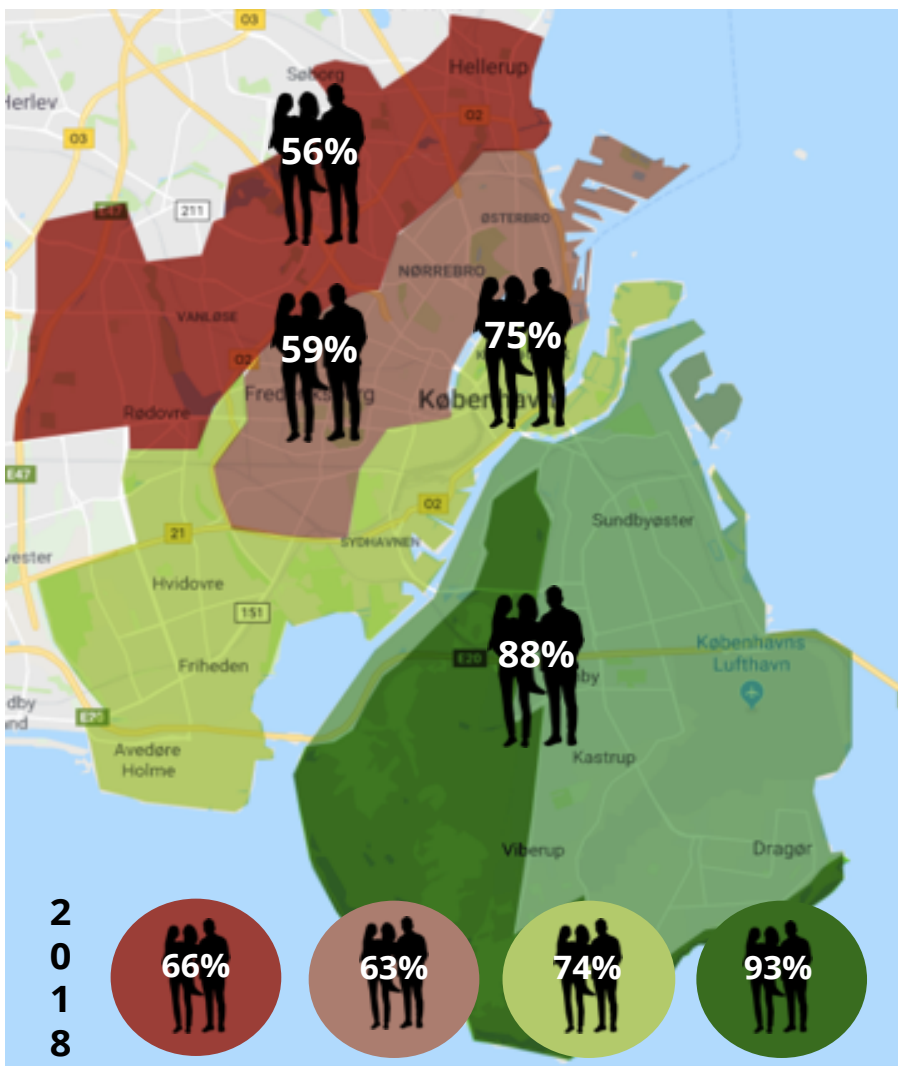

Som det præsenteres senere i rapporten under afsnittet 'Danskernes brug af naturen', ses en lille stigning i målgruppens generelle brug af naturen, hvormed det er overraskende at denne udvikling ikke også kan aflæses i

kendskabet og brugen af Naturpark Amager. Det er ikke muligt på baggrund af data at udlede, hvad der er årsag til faldet.

Ses der på kendskabsgraden til Naturpark Amager i forhold til afstand til parken, så er der også i 2020 en væsentlig sammenhæng mellem de to. 88% af de adspurgte bosiddende på Amager (det grønne område), kender til Naturparken, hvorimod det drejer sig om 56% af beboerne i det mørkerøde område. Modsat har 19% (11% i 2018) af de adspurgte i det mørkerøde område slet ikke hørt om Naturpark Amager, hvor det til sammenligning kun drejer sig om 4,5% af beboerne på Amager.

Midtvejsevalueringen viser dermed, at det indtil nu ikke er lykkedes at skabe et øget kendskab til parken også længere væk fra Naturpark Amagers grænser. Såfremt ambitionen om at blive hovedstadens foretrukne naturområde skal indfries, skal der dermed i den sidste del af perioden gøres en målrettet indsats for at skabe øget kendskab, dette ikke mindst i de områder, som ligger lidt længere væk fra parkens grænser. Afstanden kan være en udfordring, hvis kendskabet skal udmønte sig i besøg, hvilket er afdækket i baselinerapporten og også viser sig i denne

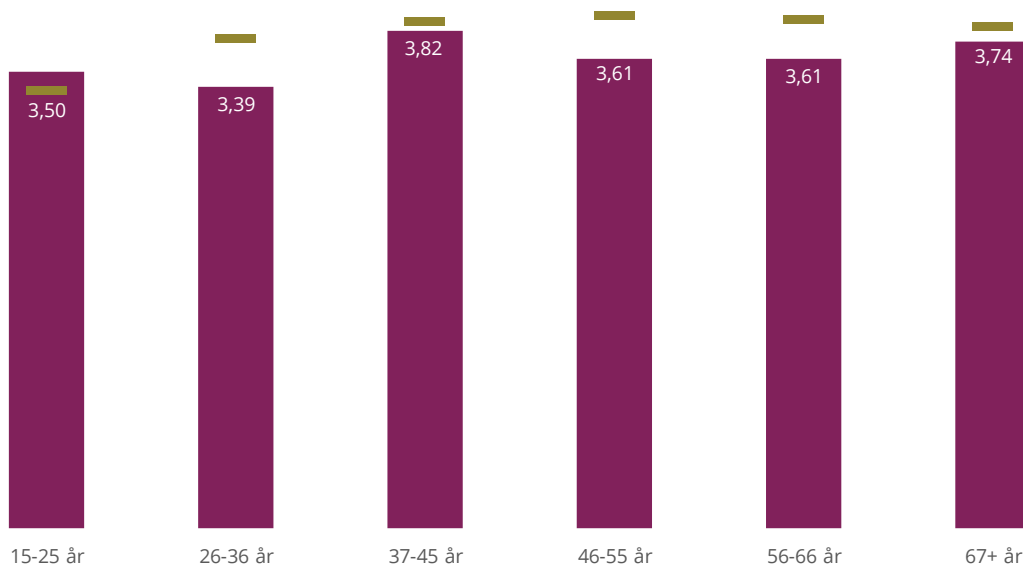

midtvejsevaluering. I det omfang afstand kan oversættes til tid og hvor besværligt det opleves at komme i naturen, så er det vigtige barrierer at overkomme, hvis beboere i 'yderpostnumrene' skal besøge parken. Hvordan det kan gøres berøres blandt andet i Kommunikationsperspektivet.

Nedenstående diagram viser aldersfordelingen i forhold til kendskab og brug af Naturpark Amager. Først og fremmest bemærkes det, at det ikke er én speciel aldersgruppe, hvor kendskabet til Naturpark Amager er gået tilbage, men at der mere er tale om en generel tilbagegang over hele linjen. Eneste aldersgruppe som er gået lidt frem er de helt unge fra 15-25 år, hvilket dog betragtes som en vigtig tendens, som der med fordel kan fokuseres på og arbejdes videre med. Dette særligt grundet at der er en særskilt ambition om at nå de yngre målgrupper jf. projektprogrammet.

Vigtig er det naturligvis at holde sig for øje, at kendskabet stadig er højt, selvom kendskabsgraden er faldet en smule.

Ligesom i 2018 er det i 2020 stadig de ældre målgrupper som har største kendskab til Naturpark Amager

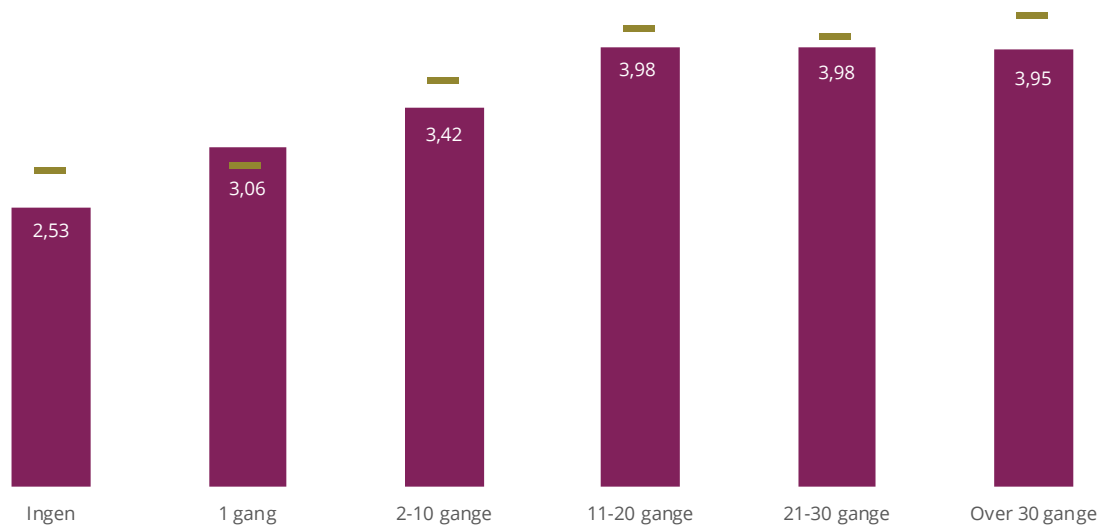

Note: Tallene afspejler brugergruppernes vægtede gennemsnit på en skala fra 1 til 5, hvor 5 er den højeste score og dermed et udtryk for, at de adspurgte har et højt kendskab til Naturpark Amager

Af nedenstående diagram ses det tydeligt, at jo oftere man besøger naturen, desto større sandsynlighed er der for at man kender Naturpark Amager. Ikke overraskende da man typisk orienterer sig mod information og budskaber som har relevans.

Ligesom i 2018 er kendskabet til Naturpark Amager i 2020 højere hos den del af målgruppen, som kommer i naturen ofte

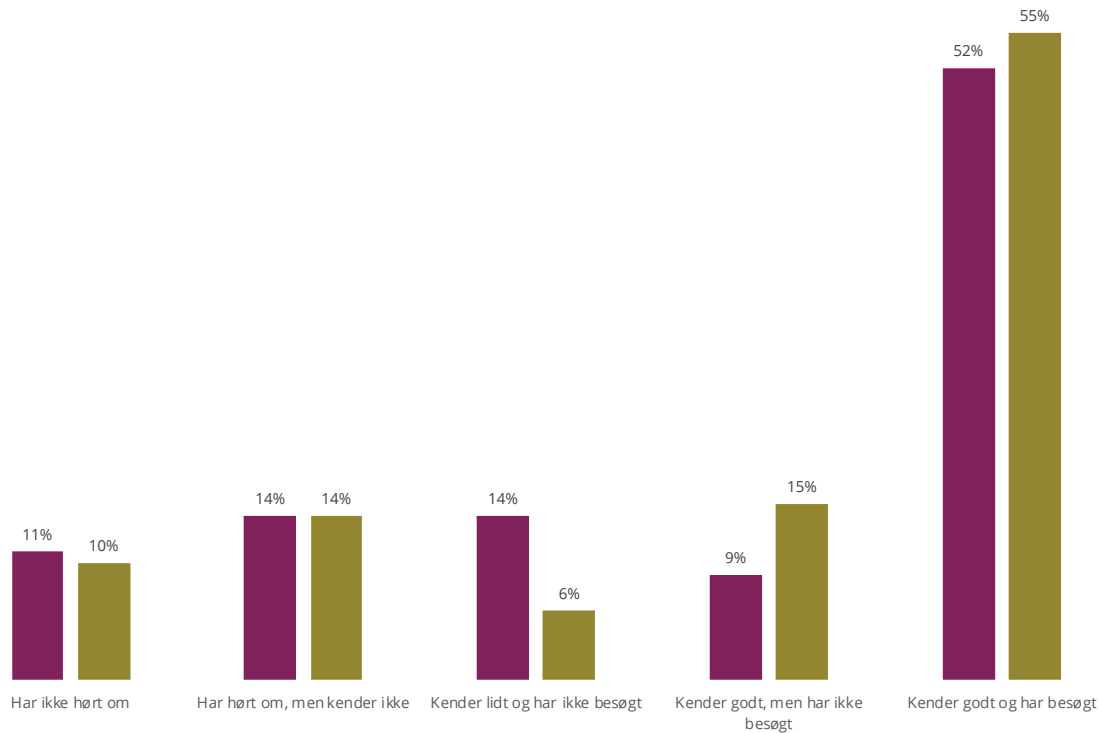
Note: Tallene afspejler brugergruppernes vægtede gennemsnit på en skala fra 1 til 5, hvor 5 er den højeste score og dermed et udtryk for, at de adspurgte har et højt kendskab til Naturpark Amager

Skal man dermed øge kendskabet til Naturpark Amager set over hele målgruppen, så kan en to-delt strategi eksempelvis lyde som følger. Delarbejde #1 - kan i første omgang være, at udbrede kendskabet i yderområderne til de segmenter som i forvejen i mere eller mindre udstrækning benytter naturen. Delarbejde #2 - for at tiltrække de grupper som ikke benytter naturen, kan der i første omgang arbejdes på at øge kendskabet til naturparken i nærområdet som grænser op til selve parken. Dette for at så mange afstandsbarrierer som muligt er fjernet på forhånd.

Mere end halvdelen af de adspurgte børnefamilier (har børn mellem 0-10 år) kender og har besøgt Naturpark Amager. Andelen er en anelse faldende fra 2018 til 2020, ligesom der er en lille stigning i antallet af familier som ikke har hørt om naturparken.

Andelen af børnefamilier som kender og har besøgt Naturpark Amager i henholdsvis 2018 og 2020.

Eftersom Naturpark Amager har ambitioner om at blive mere attraktiv for familier og børn, er første skridt på vejen at udbrede kendskabet til naturparken blandt disse målgrupper. Det skal dog siges, at der ikke er fundet konkrete fastsatte mål for andelen af børnefamilier som skal kende og have besøgt naturparken, og derfor vides det heller, hvorvidt en opnået andel på lidt over 50% er tilfredsstillende. Til gengæld ligger andelen for 'Kender godt og har besøgt' for alle adspurgte i undersøgelsen på 47%, så børnefamilierne med de mindste børn ligger over gennemsnittet.

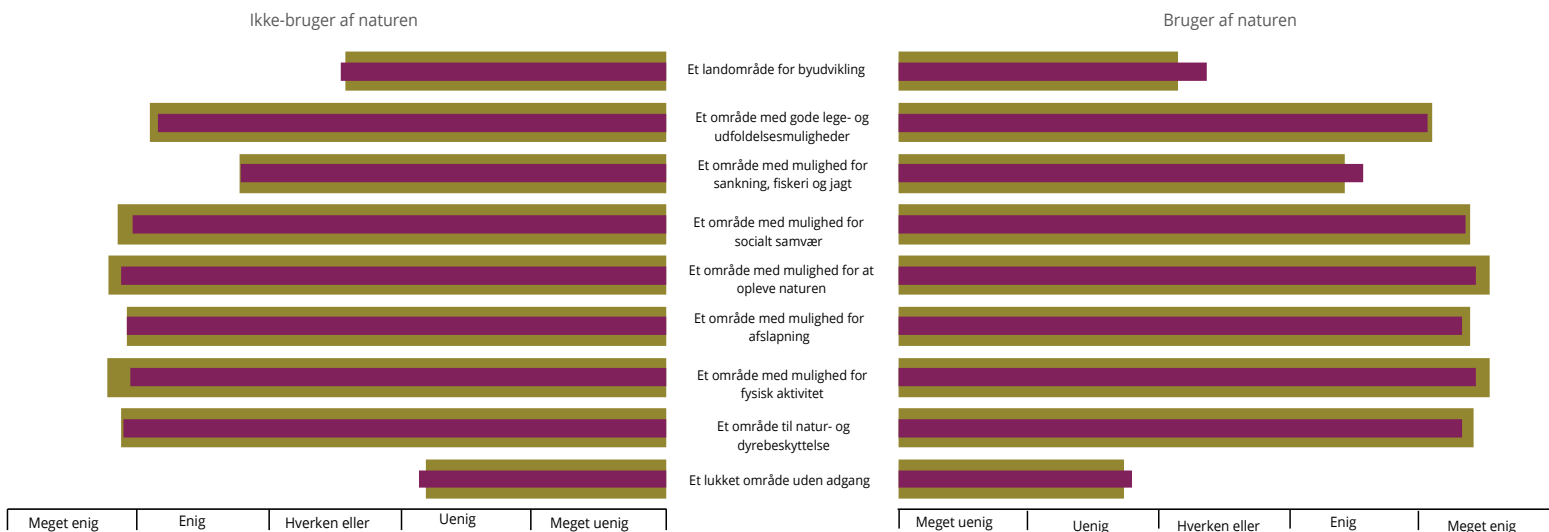

HVAD KENDETEGNER NATURPARK AMAGER?

I forbindelse med afdækningen af kendskabet til Naturpark Amager, har der i spørgeskema, interviews og observationer været fokus på, hvad der opfattes som kendetegnende for Naturpark Amager. I midtvejsevalueringen er det interessant at afdække, hvorvidt og i forhold til hvilke elementer, der er sket en udvikling. Generelt er det dog væsentligt at understrege, at der ikke er store udsving at finde.

Diagrammet sammenligner brugere af naturen (har besøgt natur 2 eller flere gange inden for de seneste 12 måneder) over for ikke-brugere af naturen (ingen eller et besøg i naturen inden for de seneste 12 måneder). Diagrammet skal læses sådan, at jo længere søjlen er, desto mere enig er brugergrupperne med påstanden i midten.

De adspurgte forbinder området i Naturpark Amager ens fra 2018 og 2020

Note: Respondenterne er fordelt på henholdsvis Ikke-bruger af naturen (har besøgt naturområde højst 1 gang inden for de seneste 12 måneder) og Bruger af naturen (har besøgt naturområder mere end 2 gange inden for de seneste 12 måneder).

Midtvejsevalueringen viser, at både brugere og ikke-brugere betragter Naturpark Amager som et område med gode udfoldelsesmuligheder for mennesker, samtidig med, at naturen og dyrene skal beskyttes. Ligesom i baselinen, viser evalueringen, at særligt muligheden for at opleve naturen og afslapning er vigtige dele i forståelsen af Naturpark Amager.

Påstanden om, at Naturpark Amager er et landområde til byudvikling hverken af- eller bekræftes af de adspurgte. At respondenterne ikke direkte er uenige i påstanden er måske et udtryk for en bekymring over, at det i fremtiden kunne ske. Gennem hele evalueringsperioden er der gennemført kvalitativ dataindsamling, hvor netop perspektivet omkring hvorvidt Naturpark Amager kan blive 'inddæmnet' til beboelse har fyldt i større og mindre grad. Da området er fredet, er det ikke en begrundet bekymring, men dog alligevel noget der med fordel kan være fokus på i partnerskabet. Der synes således at være en hårfin linje mellem forståelsen af at nedbryde grænsen mellem naturen og byen, og til at byen 'indtager' naturen.

Der ses også en lille stigning i forståelsen af, at Naturpark Amager er et lukket område uden adgang. Ved denne måling er det et mindre udsving, men i ambitionen om at lukke Naturpark Amager mere op og understøtte oplevelsen af naturen som tilgængelig og tæt på, er det en tendens der bør følges af partnerskabet, og som understreger vigtigheden af at etablere de planlagte indgange til naturparken. Det vil følges tæt i evalueringen, om indgangene og kommunikationen herom flytter oplevelsen af tilgang og åbenhed i parken.

Positivt er det, at der ses en lille stigning blandt brugerne i forhold til at Naturpark Amager er et område med mulighed for sankning, fiskeri og jagt. Særligt åbningen mod de blå områder af Naturpark Amager har høj prioritet, ligesom sankningen naturligt vil foregå i de, på nuværende tidspunkt, mindre besøgte dele af parken, hvormed der kan tolkes en tendens, om end lille, til at brugerne åbner deres oplevelse af hvad Naturpark Amager kan tilbyde.

På baggrund af observationerne og rækken af uformelle interviews, der blev foretaget under observationsdagene, står følgende perspektiver om Naturpark Amagers kendetegn frem:

- Et udflugtsmål for børnefamilier og institutioner.
- Et grønt område til socialt samvær.
- Et grønt område til fysisk aktivitet og udfoldelse.
- Et område til at opleve og udforske (rå) natur.
- Et område som bliver mere og mere velbesøgt.
- Et område, som har skiftet ry. Fra utrygt område til søndagstur.
- Et område som skal forblive naturligt og upoleret.
- Et område hvor man kan opleve begivenheder i naturen omkring Naturcentret.

I spørgeskemaet har respondenterne endvidere haft mulighed for selv at angive kendetegn i åbne besvarelser. De mest hyppige kendetegn ved parken, er præsenteret nedenfor i en word cloud. Jo større tekst, desto flere personer har nævnt kendetegnet.

2018

Nem adgang med Metro
Inddæmmede område
Dyreliv Åndehul Flystøj
Grønt område tæt på byen
Stort og åbent areal
Området har historie Se på fly Frirum
Fuglereservat

2020

Storbyagtigt Bypark Bade
Tilgængelig Truet **Overrendt**
Smukt Frirum Bynært
Store vidder **Åndehul** Perle
Biodiversitet Bevaringsværdigt Fredeligt
Gode stisystemer Dejligt Dyr & planter
For børn

Opsummering: Kendskabet til Naturpark Amager

- Kendskabet til Naturpark Amager er faldet en lille smule fra 2018 til 2020.
- Afstanden mellem de adspurgtes bopæl og Naturpark Amager har stadig stor betydning for kendskabet.
- Kendskabet til Naturpark Amager er større blandt personer som bruger naturen, set i forhold til de, som ikke bruger naturen.
- Naturparken er kendetegnet som et område for udfoldelsesmuligheder for mennesker, samtidig med at området beskytter naturen og dyrene.
- Tilgængelig, bynært og åndehul bliver nævnt oftest når respondenterne selv skal sætte ord på deres oplevelse af Naturpark Amager.

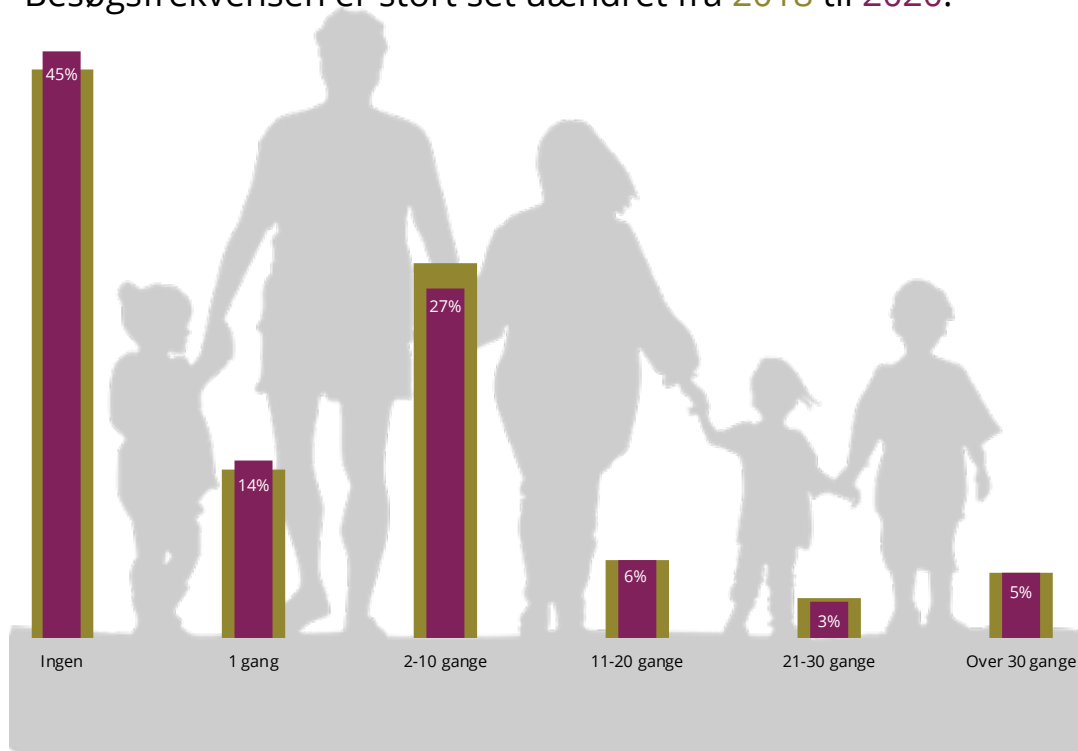
BRUGEN AF NATURPARK AMAGER

Et væsentligt element i baseline- og midtvejsevalueringen har naturligt været at afdække brugen og ikke kun kendskabet til Naturpark Amager. Følgende afsnit handler således om brugen af Naturpark Amager, herunder hvorvidt der ses en forandring i brugen af naturparken, hvem der besøger den - og hvornår, samt grunde til at besøge den. Afsnittet er udarbejdet på baggrund af data fra spørgeskema, interviews, observation og opstillede Eco-counters rundt om i Naturpark Amager.

HVOR OFTE OG HVEM BESØGER NATURPARK AMAGER

I spørgeskemaet er der spurgt ind til, hvor mange gange respondenterne har besøgt Naturpark Amager indenfor det sidste år. Som det fremgår af figuren svarer 55%, at de har besøgt Naturpark Amager mere end 1 gang inden for de sidste 12 måneder. I 2018 var tallet 56%³.

Besøgsfrekvensen er stort set uændret fra 2018 til 2020.

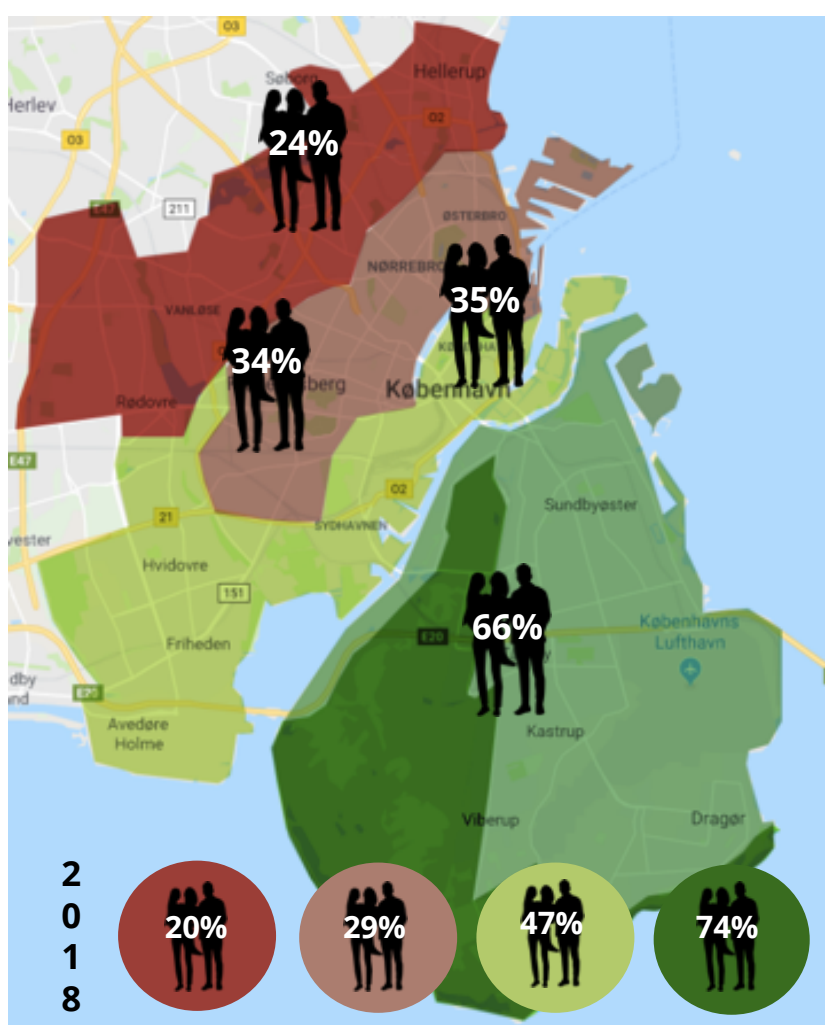
³ Det bemærkes, at tallene fra 2018 er korrigeret en smule i forhold til de besøgsfrekvenser der blev præsenteret i Baseline-rapporten, hvilket skyldes at "ved ikke" besvarelser er frasorteret præsenterationen

Antallet af personer, som ikke har besøgt Naturpark Amager er steget fra 44% til 45%, mens de som blot har besøgt parken en enkelt gang er gået fra 13% til 14% i 2020. Alt i alt viser spørgeskemadata dermed, at besøgsfrekvensen således stort set er uændret i forhold til baselinen i 2018.

AFSTAND TIL PARKEN OG BESØGSFREKVENNS

Det blev i Baselinen fundet, at afstand til parken har stor betydning for besøgsfrekvensen. Oversigtskortet herunder viser andelen af brugere af Naturpark Amager (kendetegnet ved at have besøgt parken mere end 1 gang inden for de sidste 12 måneder) i forhold til bopæl.

Ud af de respondenter, som har kendskab til Naturpark Amager, har 66% fra det grønne område på Amager besøgt parken 2 eller flere gange i løbet af det sidste år. I 2018 var tallet 74%. Der er ligesom kendskabsgraden tydelig forskelle i brugen af Naturpark Amager i forhold til afstand.

I de to geografiske områder som ligger længst væk fra Naturpark Amager, ses en øgning i antallet af besøg, hvilket er en vigtig og positiv udvikling i forhold til ønsket om at tiltrække flere besøgende til parken, også dem der ikke umiddelbart bor i nærheden.

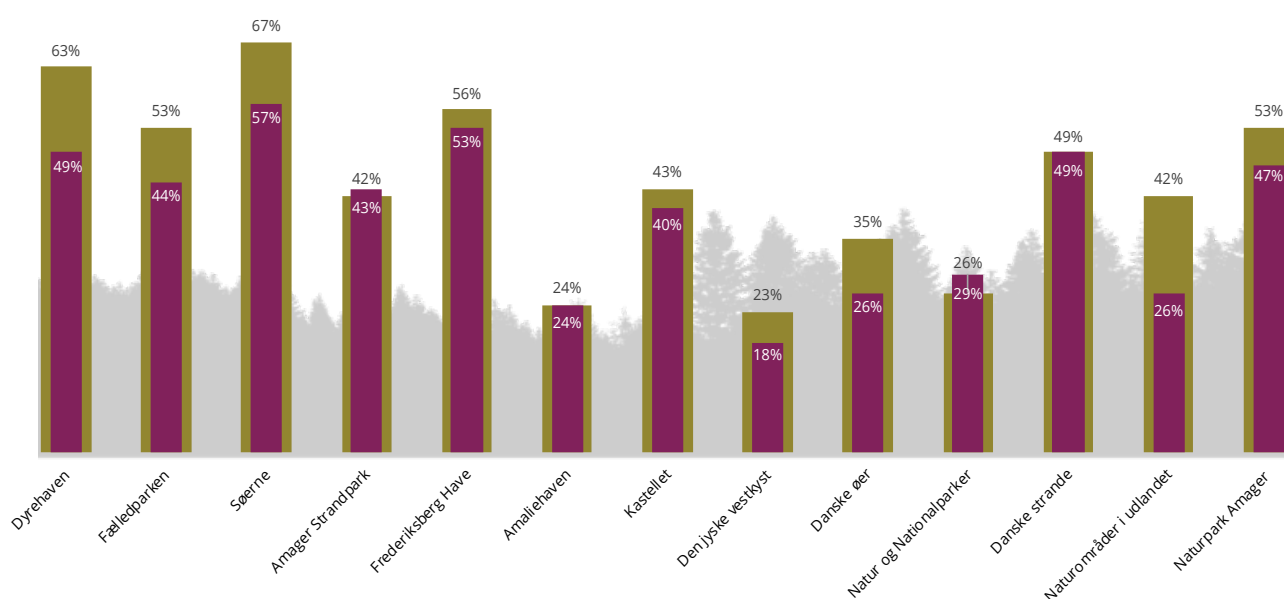
66% af de, der kender Naturpark Amager i det grønne område, besøger også naturparken. Dette tal ligger på 24-35% for de øvrige tre områder, hvilket understreger, at afstanden har betydning, men også, at øget kendskab forventeligt hænger sammen med øget brug, og at cirka hver anden der kender parken vil have tendens til at bruge den. Særligt for den gruppe, som bor længst væk fra parken ses der en stigning, da kun 30% af de, der havde kendskab til parken i 2018 også havde besøgt den.

Observationerne underbygger dette billede særligt i hverdagene, hvor det i høj grad var lokale, som vi mødte i naturparken. Lørdagens billede tegner sig en smule anderledes, hvor det i højere grad er muligt for folk at lave en udflygt til Naturpark Amager, selvom man ikke bor i absolut nærhed.

ANDRE NATUROMRÅDER

Sammenlignes Naturpark Amagers samlede besøgstal på 47% (inklusive de personer, som kun er kommet i parken én gang) med spørgeskemaundersøgelsens afdækning af besøgstal for andre naturområder og parker, ses en interessant udvikling. Det er ikke kun Naturpark Amager, som har haft en tilbagegang i forhold til respondenternes tilsagn om besøg. Evalueringen viser, at stort set alle parker og naturområder i og omkring Storkøbenhavn har oplevet et fald i tilsagn om besøg. Specielt er det værd at bemærke Dyrehaven, som vel er det tætteste på en sammenligning. Her er der tale om et fald på hele 14%, mod Naturpark Amagers 6%, og dermed er de to naturområder i dag næsten lige store. Med til historien hører naturligvis, at boligområder nord for Dyrehaven ikke er inkluderet i denne undersøgelse, og i forhold til sammenhængen mellem afstand og besøg vil dette sandsynligvis forskyde størrelsesforholdet. Alligevel ser det ud til, at Naturpark Amager har vundet 'markedsandele på konkurrenten' i det geografiske målområde.

Sammenlignet med 2018 er der generelt nedgang i besøgstallet i 2020 for naturområder og parker.

At der er et forholdsvist stort fald i besøgstallet i de målte parker og naturområder er overraskende, når det tidligere er fundet, at der ikke er de store ændringer i antallet af personer som opholder sig i naturen, og besøgsfrekvensen i forhold til de adspurgtes generelle brug af naturen faktisk er steget (se side 41). Forklaringer kan måske skyldes den ganske særlige situation med Corona, hvor beboerne i målgruppen måske også søger længere væk for at få naturoplevelser, når der nu der har været mere tid i en ellers presset hverdag. Dette vil også kunne forklare Natur- og Nationalparkeres mindre stigning. Alternativt har målgruppen indsnævret antallet af forskellige parker og naturområder som de besøger (for at udsætte sig selv for mindst mulig kontaktspredning) og dermed øget hyppigheden af besøg til et antal få udvalgte. Den specielle Corona-situation kan også tydeligt aflæses i antallet af besøg til Naturområder i udlandet. Denne er næsten halveret, hvilket må skyldes at mange danskere er blevet hjemme i foråret 2020.

WEEKENDER OG SOMMER

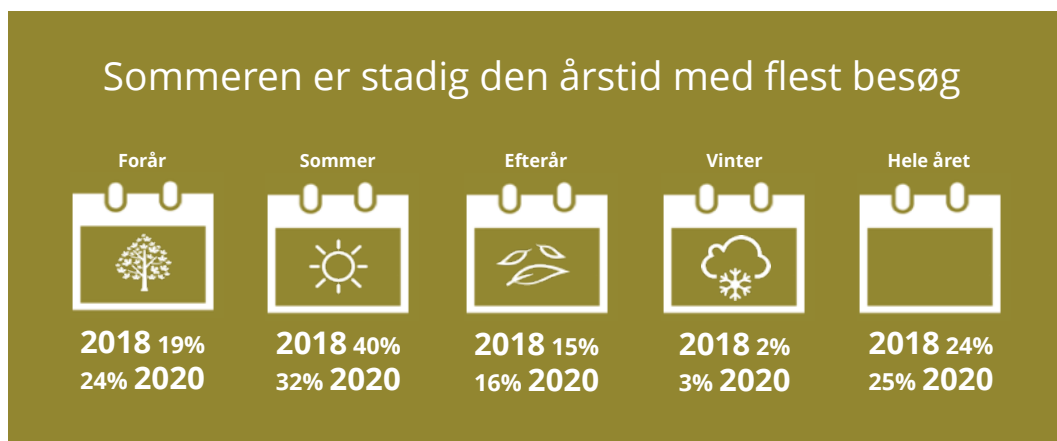
Data fra spørgeskemaundersøgelsen viser et mindre skifte i forhold til, hvornår målgruppen besøger Naturpark Amager. 57% af de besøgende tog til Naturpark Amager i weekenderne i 2018 mod 49% i 2020, mens det procentvise tal i hverdagene er steget fra 28% til 37%. En del af denne ændrede adfærd skal nok igen tilskrives Corona-situationen, hvor lukkede arbejdspladser, institutioner og skoler har givet et mere fleksibelt familieliv, og dermed mulighed for også at besøge naturen i hverdagene. Nedgangen i weekenderne kan skyldes, at der tænkes mere over at holde afstand, og at weekender historisk set er de perioder, hvor der har været mange besøgende. Således kan det tænkes, at nogle vælger at holde sig væk.

Observationerne fra foråret 2020 tegner et billede af, at det særligt er institutioner og skoler samt folk, der er hjemsendt eller har fri fra arbejde, der færdes i Naturparken i hverdagen. Når man sammenligner observationsdag torsdag med observationsdag lørdag, så er billedet, at der er betydeligt flere mennesker i Naturparken lørdag. Dette drejer sig i særlig grad om børnefamilier, folk der er på udflugt sammen og motionister.

I forhold til spørgeskemaundersøgelsen er forår og sommer stadig de mest besøgte årstider, og her kan den 5% stigning i foråret, måske også tilskrives Covid-19. Efteråret er også en god tid at besøge Naturpark Amager på., og her kan det ligesom i foråret skyldes en af naturens helt store trækplastre i årstidernes skifte.

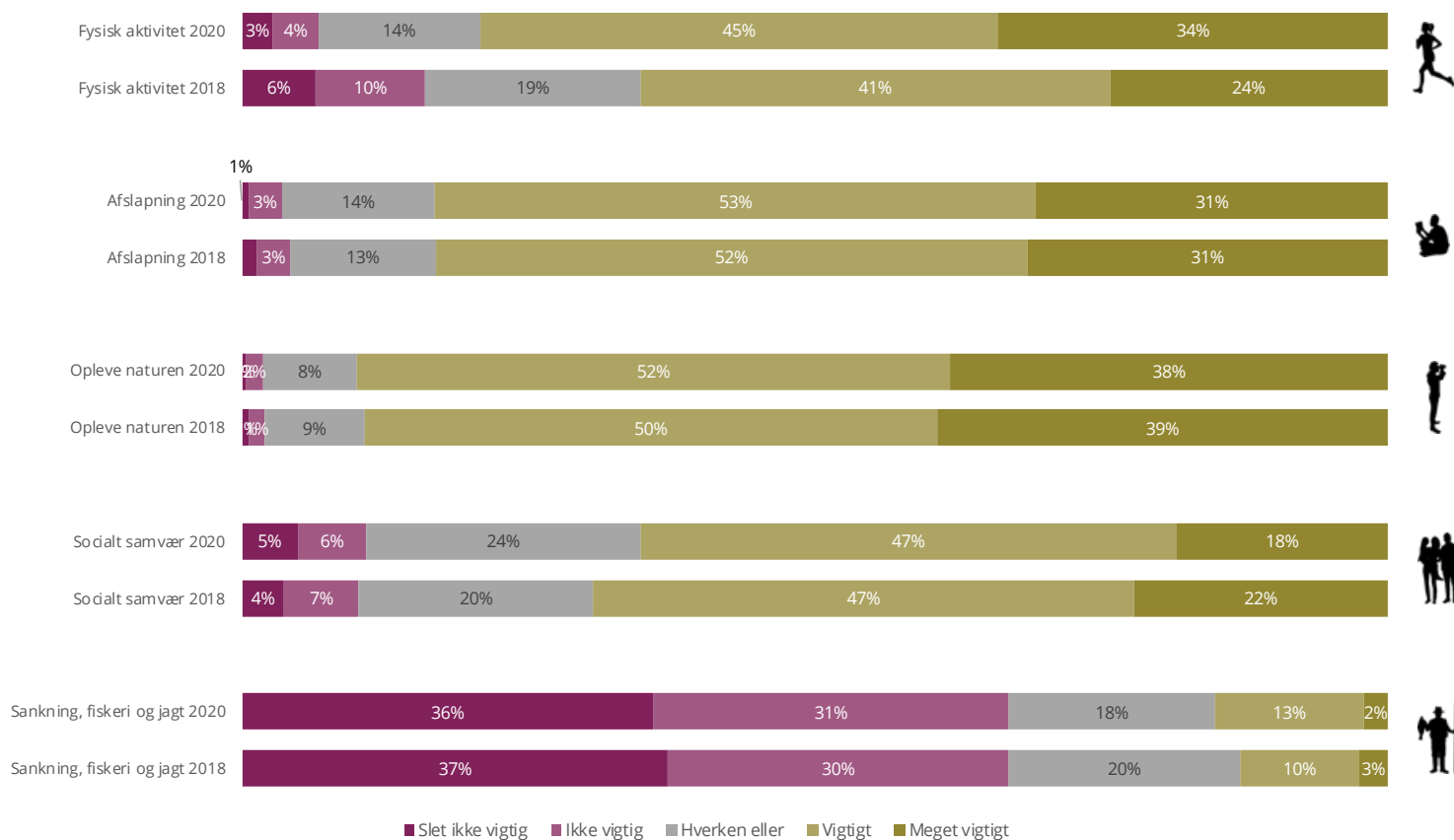
Det bemærkes dog også, at der er en gruppe som besøger Naturpark Amager løbende gennem hele året. Disse personer kan naturligvis have en stor passion for naturen eller også dyrker de aktiviteter som eksempelvis hundeluftning eller løb, som tidligere har vist sig mere robust overfor de omskiftelige årstider.

GRUNDE TIL AT BRUGE OG OPHOLDE SIG I NATURPARK AMAGER

Når der i spørgeskemaet er spurgt til grunde til at besøge eller opholde sig i Naturpark Amager, ses det at muligheden for at opleve naturen er den grund, som flest angiver. Ses der bag om tallene viser det sig endvidere, at der ikke er den store forskel i alderssegmenterne. Der er måske en lille overvægt af, at de unge gerne vil bruge parken til socialt samvær, hvorimod de ældre gerne vil opleve naturen, men det er ikke nok til at konkludere noget endegyldigt. Alle aldersgrupper spreder sig fint i forhold til aktiviteter og der er således ikke bestemte brugerformål som henvender sig specifikt til et bestemt alderstrin.

Fysisk aktivitet er blevet vigtig i forhold til Naturpark Amagers besøgende

Fysisk aktivitet er blevet populært. Andelen af de adspurgte som sågar finder den fysiske aktivitet 'Meget vigtig' som grund til at de kommer i Naturpark Amager er den næsthøjeste, kun overgået af at opleve naturen. Her kan der således være skabt et grundlag for, at et aktivt friluftsliv i naturparken styrkes yderligere.

Socialt samvær er blevet lidt mindre vigtig i forhold til at besøge Naturpark Amager, og opfattes måske snarere som et positivt biprodukt af det at være i naturen. Det betyder, at man måske i højere grad er ude for at opleve naturen eller dyrke fysisk aktivitet, og hvor det at gøre det sammen med andre giver ekstra til oplevelsen. Sankning, fiskeri og jagt er, ikke overraskende, den mindst vigtige grund til at søge ud i Naturpark Amager. Sammenlignet med de andre aktiviteter,

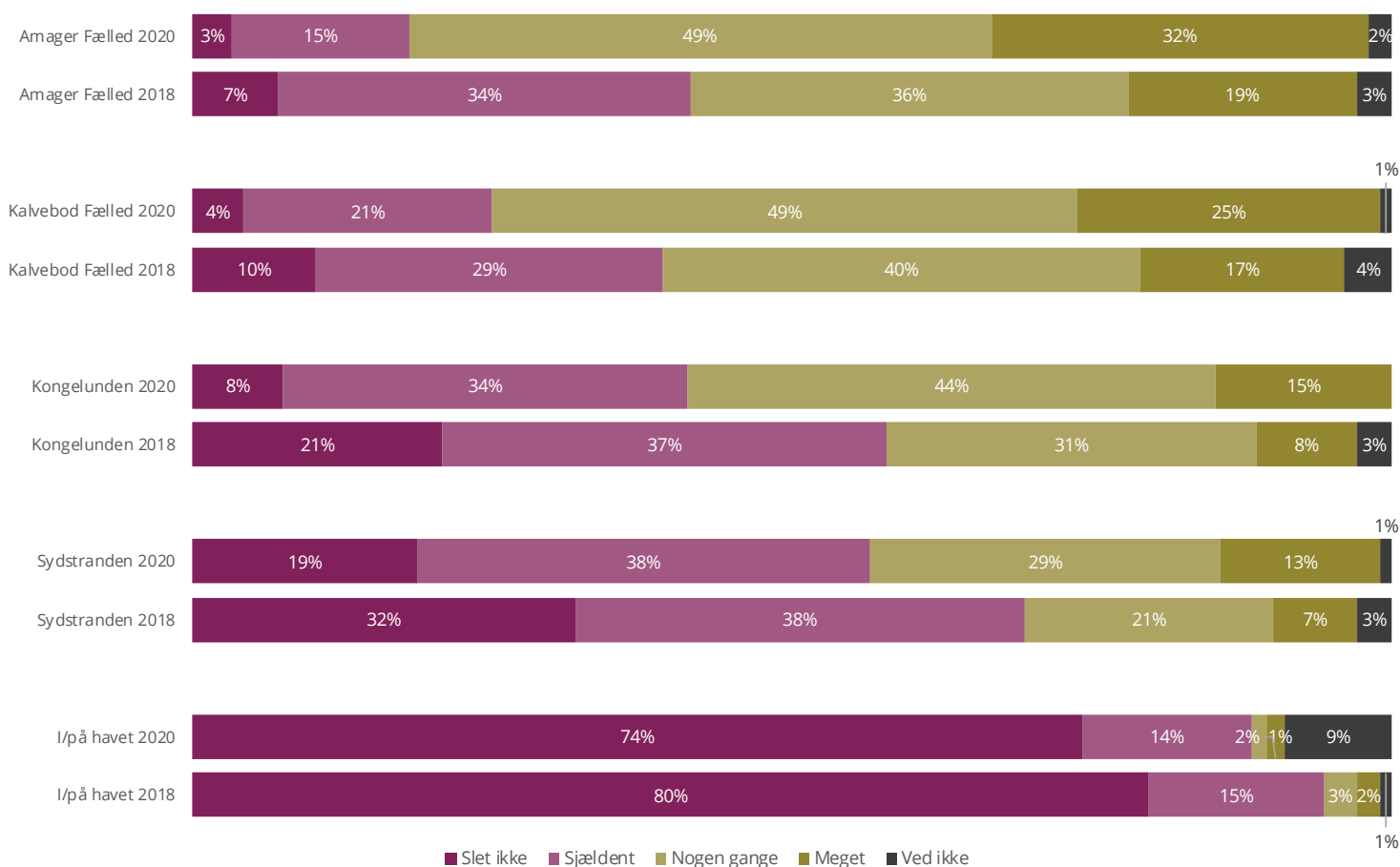

er disse da også dyrket af langt færre, men det betyder ikke, at de som eksempelvis samler bær eller fisker, er mindre dedikeret end de andre aktivitetsgrupper – måske snarere tværtimod.

MEST BESØGTE OMRÅDER I NATURPARK AMAGER

Afdækningen af brugen af Naturpark Amager viser, at Amager Fælled og Kalvebod Fælled stadig er de mest besøgte områder i Naturpark Amager. I tråd med tidligere fundet sammenhæng mellem afstand til parken og brug af parken, vurderes dette også at være tilfældet med områderne i Naturpark Amager. Sydstranden og Kongelunden ses at være de mindst besøgte steder, og bag om tallene viser det sig også, at de som benytter disse områder ofte, også bor i umiddelbar nærhed. Således besøger eksempelvis respondenter bosiddende i Dragør og Kastrup oftere Kongelunden sammenlignet med andre geografiske grupper.

Brugerne af Naturpark Amager besøger flere dele af parken i 2020

En spændende udvikling i tallene fra 2018 til 2020 er, at der i alle fire områder på landjorden ses en ændring i bevægelsesmønstre rundt i Naturpark Amager. Således opholder de besøgende sig i stadig flere dele af parken

sammenlignet med 2018, hvilket stemmer godt overens med Naturcenter Amagers oplevelse af, at de besøgende bevæger sig mere rundt for at kunne holde afstand til hinanden (jf. Facebookopslag).

Den store andel af de adspurgte som slet ikke opholder sig i eller på havet omkring Naturpark Amager, tydeliggør behovet for de blå støttepunkter. En stor del af Naturpark Amagers kystlinje giver ikke en let adgang til havet, hvilket sandsynliggør, at de borgere med et behov for at være i eller på vandet søger andre steder hen - eksempelvis Amager Strandpark.

I forhold til observationerne kan det tilføjes, at området omkring Naturcentret er det mest velbesøgte, og jo længere man bevæger sig nedad i parken herfra, des mere affolket bliver det. På vestsiden af parken langs vandet spottes mange fuglekiggere og lystfiskere.

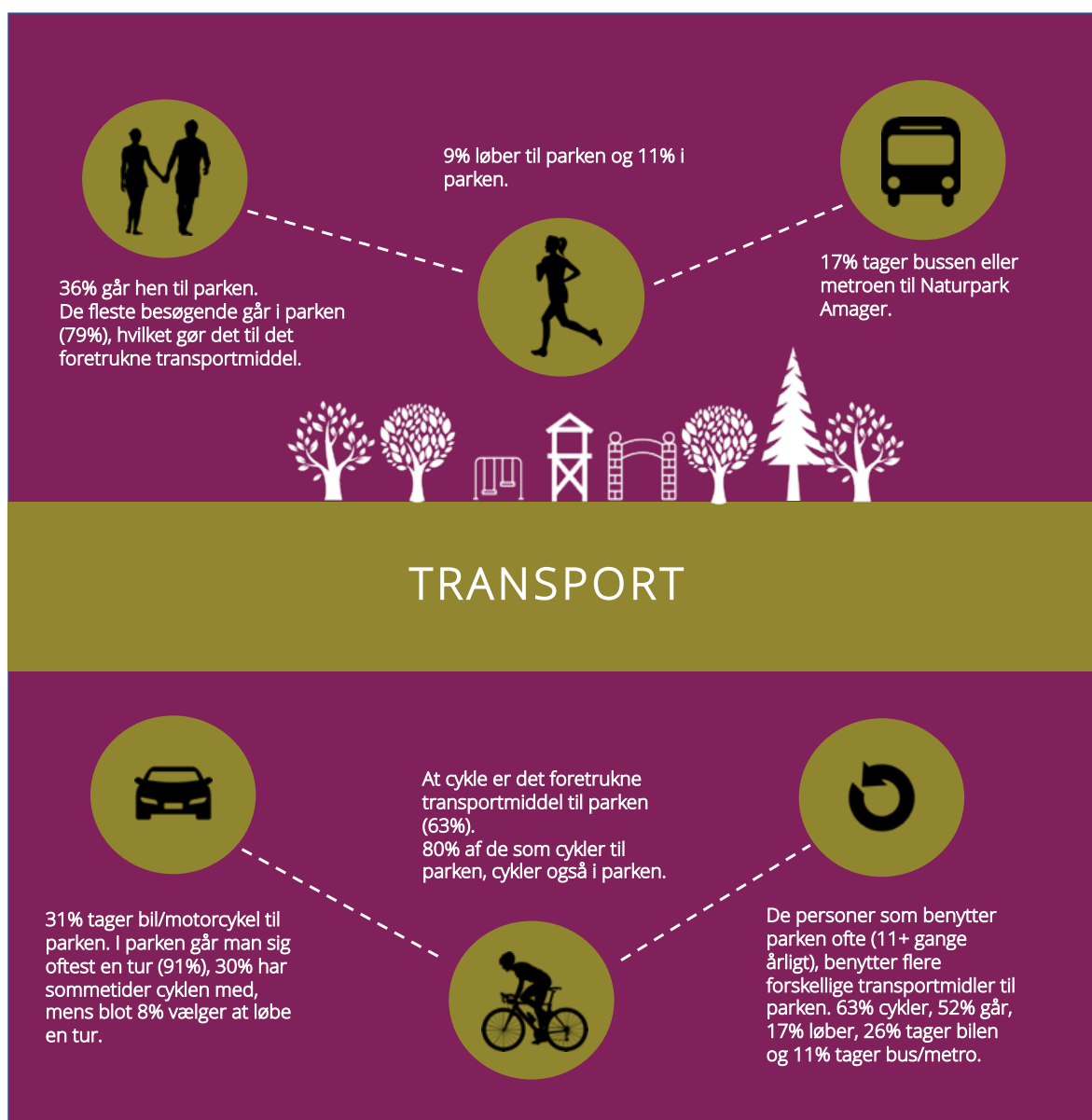
Der tegner sig dermed også et tydeligt billede af målgrupperne for de bestemte områder; Amager Fælled, Kalvebod Fælled og dermed områder omkring Naturcentret er særligt besøgt af institutioner, børnefamilier og den almene borger. Jo længere man bevæger sig ind i parken og dermed den mere rå natur, des mere bliver det de naturengagerede, vi møder, det vil sige dem, der virkelig sætter en værdi i oplevelsen af den rå og upolerede natur.

TRANSPORTMIDLER TIL OG I NATURPARK AMAGER

Af de respondenter, som har besøgt Naturpark Amager inden for det sidste år, viser nedenstående grafik dels, hvordan de besøgende kommer hen til Naturpark Amager, og dels hvordan de transporterer sig rundt i Naturpark Amager. Tallene summerer ikke til 100, da deltagerne har mulighed for at vælge flere forskellige alternativer.

Cyklen er stadig det mest benyttede transportmiddel hen til naturparken (63%), mens de fleste også i 2020 vælger at gå, når de er i området (79%).

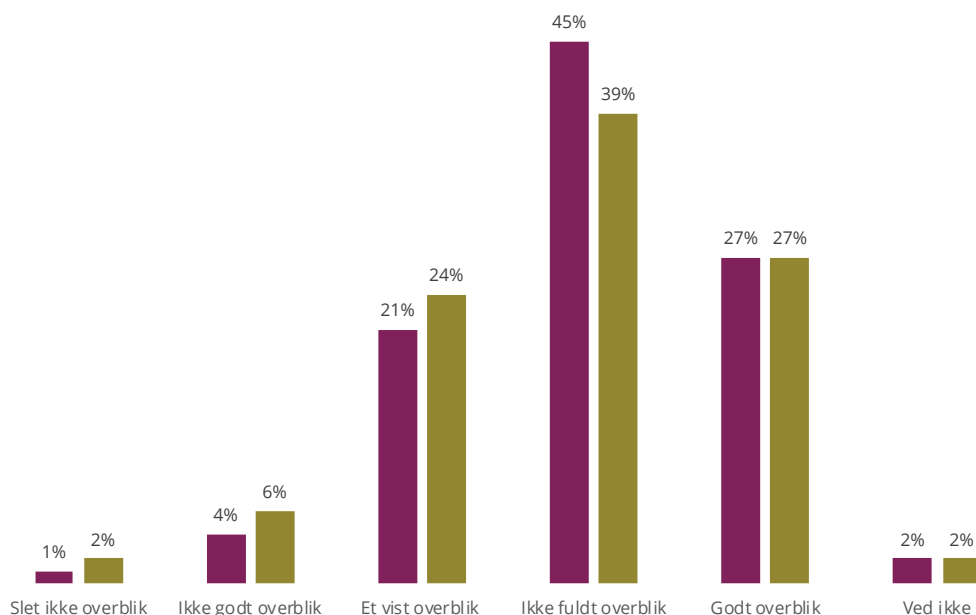
Størstedelen af de som løber i Naturpark Amager løber også til parken, mens de fleste i bil vælger at gå en tur og i mindre grad har cyklen med eller løbetøjet på. Transportformerne i og til parken har ikke ændret sig nævneværdigt siden baselinen i 2018, hvormed tallene fra 2018 ikke fremstår eksplicit.

OVERBLIK OVER NATURPARK AMAGERS IND- OG UDGANGE

De besøgendes overblik over naturparkens ind- og udgange er et vigtigt element, ikke kun for at få målgruppen til at besøge Naturpark Amager, men også for at de besøgende i højere grad får mulighed for og lyst til at bevæge sig rundt i området. De planlagte indgange er dog fortsat på tegnebrættet og dermed er det heller ikke forventeligt at kunne have øget overblikket for brugerne. Dette viser sig også i data, hvor besvarelsene fra spørgeskemaet er næsten identiske sammenlignet med 2018. Besvarelser fra spørgeskemaet viser, at der er en smule bedre overblik i 2020 i forhold til 2018. 6% af de adspurgte har således flyttet sig fra den nedre halvdel til at have et ikke fuldt overblik, men at kende mere end én ind- og udgang.

Overblikket over Naturpark Amagers indgange har ikke ændret sig meget fra 2018 til 2020

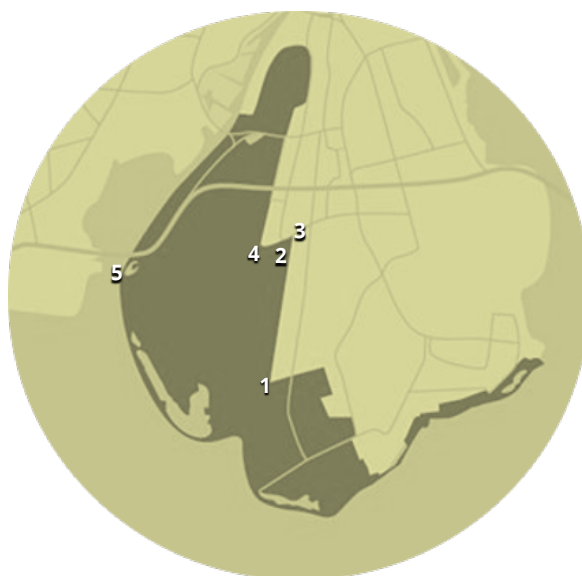
Der følges op på overblikket over ind- og udgange i slutevalueringen, hvor parkens indgange er etableret.

ECO-COUNTERS OPSTILLET I NATURPARK AMAGER

Eco-counters har til formål at registrere aktivitet hver gang de passeres af fodgængere og/eller cyklister. Eco-counteren er monteret med en fotocelle som registrerer bevægelser, og sommetider en magnetspole nedgravet i vejen som udløses når metalgenstande bevæger sig hen over den. Når begge censorer aktiveres lagres data som cyklist, hvorimod en aktivering af kun fotocellen tæller for en gående. Denne type data giver ikke indsigt i *hvem* der besøger Naturpark Amager *og hvorfor man kommer der*, men tjener som et redskab til at kortlægge aktiviteten i naturparken. Målingerne giver et indblik i udviklingen over tid, samt giver supplerende viden i forhold til spørgeskemainsamlingen. Der er opstillet nedenstående Eco-counters i Naturpark Amager.

1. FRIESLANDSVEJ
2. NATURCENTERET
3. PORTEN OTTO BRACHES ALLÉ
4. NY KANONVEJ
5. VED KANALEN

Note: De fem målestationers placering i Naturpark Amager.

Anvendelsen af Eco-Counters kan give værdifuld indsigt i Naturpark Amagers besøgendes færden, men det har på grund af tekniske problemer ikke været muligt at indsamle data. På nuværende tidspunkt er der således kun én aktiv Eco-Counter i hele naturparken (#5 Ved Kanalen). I nedenstående figur, er det noteret, hvilke datoer de forskellige målestationer er løbet tør for batteri, og dermed ikke længere registrerer data.

Station	Dato	Status
 FRIESLANDSVEJ	11/06/2017	
NATURCENTERET	11/06/2017	
PORTEN OTTO BRACHES ALLÉ	01/01/2019	
NY KANONVEJ	27/04/2019	
VED KANALEN	AKTIV	

De tekniske problemer giver udfordringer i den forstand, at målingerne mister en del af deres validitet – altså gyldighed. Blot at måle på stationen "Ved Kanalen", vil således med stor sandsynlighed ikke give et retvisende billede af aktiviteten og bevægelsesmønstrene i hele Naturpark Amager. Der kan være forskelle på registreret data, afhængig af hvor målestationen er opstillet og hvad der måles. Eksempelvis er der ved den eneste aktive målestation "Ved Kanalen" observeret en adfærd blandt omklædte motionscyklister, hvor der køres omgange ned langs vandet for så (sandsynligvis via Kanalvej og Svenskeholmvej) at køre i ring ad asfalterede veje. Forekommer der meget af den slags adfærd vil det være med til at booste antallet af cyklister og registreringer generelt.

Herudover er det fundet væsentligt at tydeliggøre nedenstående potentielle fejlkilder i forbindelse med data udtrukket fra Eco-counteren 'Ved Kanalen'.

- Magnetspolen i vejen ud for 'Ved Kanalen' har været i stykker, hvorfor der ikke er registreret cyklister i tiden mellem 1/11 2018 til 12/8 2019, I denne periode er al aktivitet kategoriseret som gående. Da registreringer udelukkende baseret på fotocellen er behæftet med usikkerheder (se næste punkt), så vanskeliggøres en direkte sammenligning af 2020 med foregående år.
- Generelt kan registreringer fra Eco-counters være behæftet med usikkerheder, når det drejer sig om data opsamlet udelukkende ved aktivering af fotocelle (dette gælder ikke for fotocelle og magnetspoleaktivering). I sådanne tilfælde har det vist sig, at insekter, fugle og vegetation kan påvirke fotocellen i tælleren og dermed kan dyr og beplantning fejlagtigt registreres som fodgænger. Dette er særligt en potentiel fejlkilde, hvis arealet udenom Eco-counteren ikke vedligeholdes, og græsset får lov til at vokse sig højt omkring tælleren. Dette har været tilfældet for Eco-counteren 'Ved Kanalen'.
- Magnetspolen udlagt i vejen udløses ikke når cykler af carbon passerer, og dermed tælles en cyklist som fodgænger, da kun fotocellen i disse tilfælde registrerer bevægelse.

Data fra Eco-counteren 'Ved Kanalen' er derfor rensset for at minimere fejlkilder. Alle fejlkilder er hermed sandsynligvis ikke elimineret, og slet ikke i relation til spørgsmålet om målestationens repræsentativitet i forhold til resten af Naturpark Amager. Der er lavet betydelige justeringer i forhold til antallet af fodgængere/gående, da disse er specielt sårbare (jf. punkt 2 i ovenstående). Cyklistdata vurderes til at være retvisende i 2020, da både magnetspole og fotocelle har været fuldt funktionelle. Til gengæld er tallene i særdeleshed for 2019 påvirket af de manglende registreringer for cyklister, hvorfor disse er et fremskrevet produkt af 2018-tallene.

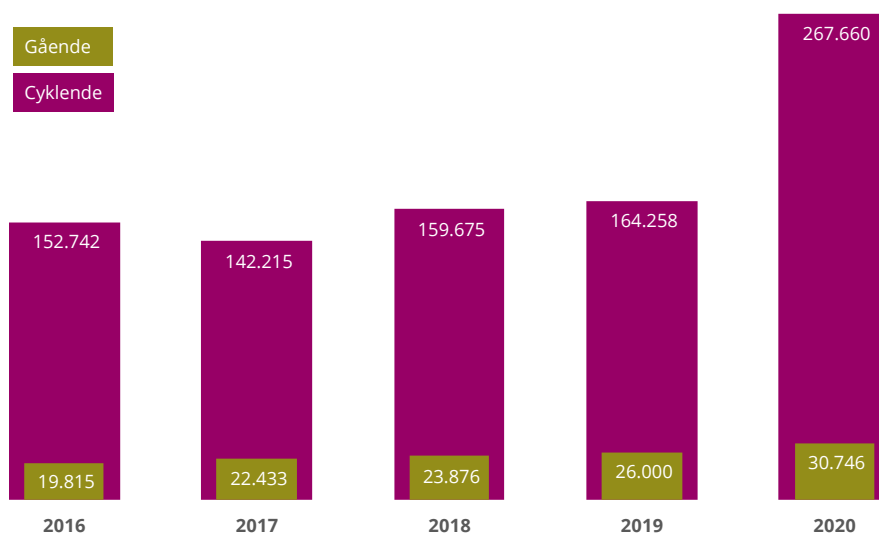
Det vurderes dog, at den data som er indsamlet, stadig kan skabe en værdifuld indsigt i nogle af de overordnede mønstre og tendenser for borgernes brug af Naturpark Amager. I indeværende rapport betragtes Eco-counter data med et blik på fremtiden, forstået på den måde, at når flere målestationer bliver operative i den kommende tid, vil slutevalueringens inddragelse af Eco-counter data, bero på et langt større og mere validt datagrundlag - og dermed også give et langt mere nuanceret indblik i de besøgendes aktivitet og færden.

Fremadrettet fremlægges data fra Eco-counteren ikke som besøgende, men omtales som registreringer eller aktiviteter. Argumentet er, at det ikke med sikkerhed kan fastslås, hvorvidt en besøgende passerer målestationen flere gange – eksempelvis ind og ud af parken, og dermed tæller med mere end én gang.

Betragtes data fra Eco-Counteren 'Ved Kanalen', er der registreret en markant stigning i aktiviteten i 2020, hvorimod antallet af registreringer har holdt sig nogenlunde stabilt de foregående år. Antallet af registreringer i indeværende år er opgjort til og med den 24. november, hvorfor 2020 ikke indeholder målinger for alle 12 måneder.

Eco-counteren 'Ved Kanalen' har registreret væsentlig mere aktivitet i 2020, sammenlignet med de foregående år

Det totale antal registreringer 'Ved Kanalen' fordelt på årene 2016-2020. 2020 er opgjort til og med 24. november.

Indtil videre er der 298.406 registreringer i 2020 mod 183.551 i hele 2018. Der er således tale om en stigning på 63%. Naturpark Amager har således oplevet en markant stigning i aktiviteten i området ude omkring Eco-counteren 'Ved Kanalen'.

NYE MØNSTRE I 2020

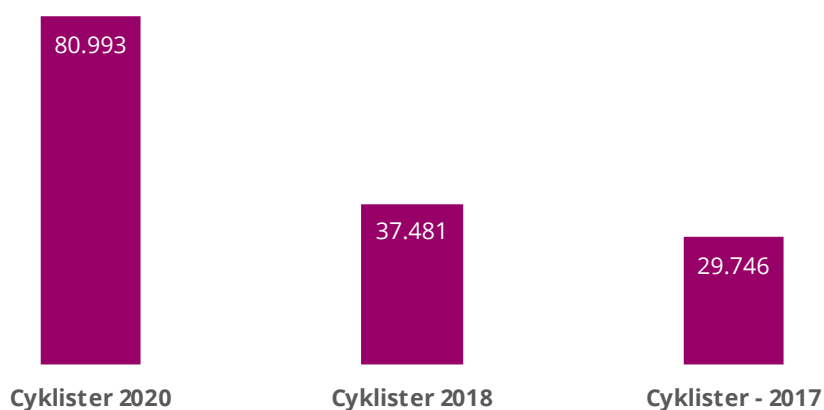
Året 2020 har udspillet sig meget anderledes end de fleste nok havde forventet grundet omstændighederne med Corona. Vaner og rutiner har været under revurdering, og mange mennesker blev hjemsendt i forbindelse med nedlukningen. Mens samfundet lukkede ned, søgte danskerne ud i naturen. Naturstyrelsen gennemførte tidligere på året en undersøgelse, hvor de kunne konkludere at danskerne i Corona-nedlukningen er mere aktive naturbrugere (med blandt tal fra Naturpark Amager Eco-counter 'Ved Kanalen')⁴.

⁴ <https://naturstyrelsen.dk/nyheder/2020/maj/vi-bruger-naturen-mere-under-coronakrisen/>

Nedenstående figur er en sammenligning af aktiviteten for målestationen "Ved Kanalen" i perioden 15. marts til 15. maj (perioden Danmark var nedlukket) fordelt på årene 2017, 2018 og 2020. Sammenligningen tæller kun cyklister, da denne måling er mere sikker end for de gående.

Antallet af registreringer i Eco-counteren 'Ved Kanalen' er i Corona-nedlukningen gået voldsomt op

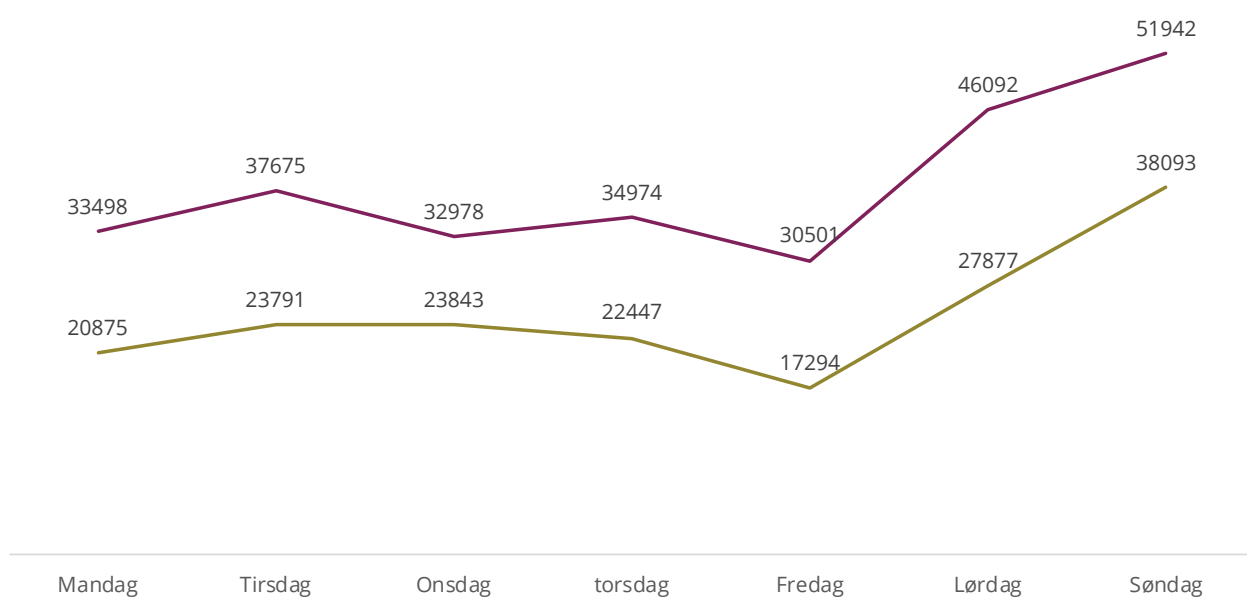
Sammenligning af registreringer i perioden 15. marts til 15. maj fordelt på årene 2017, 2018 og 2020

Sammenholdt med tidligere år, er der altså sket over en fordobling i antallet af registreringer under nedlukningen. Stigningen fra 2018 til 2020 er på 116%. Ifølge Eco-counteren har Corona således haft en positiv betydning for aktiviteten i området.

Ses der på det samlede antal registreringer fra Eco-counteren 'Ved Kanalen' for perioden 1. januar til og med 24. november 2020 og for hele året 2018, så fordeler aktiviteten på ugedagene sig således. De to år følger hinanden rigtig fint, og fordelingen af registreringer beror derfor ikke på tilfældigheder et givent år.

Samlet antal registreringer i 2018 og 2020 for Eco-counteren 'Ved Kanalen' fordelt på ugedage

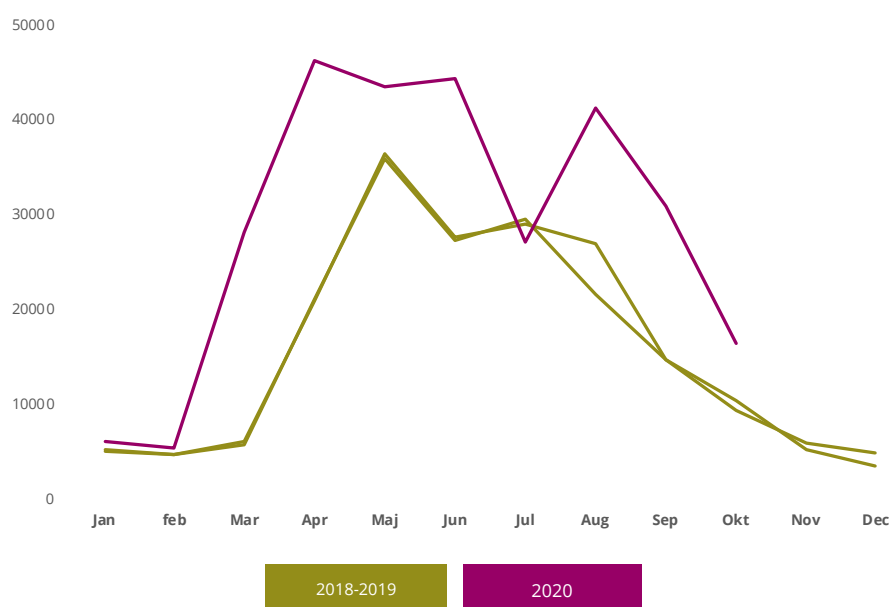

Søndag er den dag på ugen, hvor flest vælger at besøge Naturpark Amager, mens fredag er den dag, hvor færrest kommer i naturparken. Det er vigtigt at understrege, at placeringen af Eco-counteren kan have indflydelse på fordelingen af registreringer på ugedagene. Havde Eco-counteren ved eksempelvis Naturcenter Amager været i drift, kunne det antages, at der ville være markant flere registreringer i hverdagene (da Naturcenteret er meget besøgt af skoler og institutioner).

Data fra målestationen 'Ved Kanalen' (se nedenfor) viser også, at langt det meste aktivitet forekommer i sommermånederne. I 2020 er antallet af registreringer allerede steget markant i marts, hvilket potentielt kan tilskrives nedlukningen under Corona. Til gengæld ser det ud som om, at antallet af registreringer ikke kun i nedlukning holder sig noget højere end i både 2018 og 2019. Således er der også nogle flere registreringer i efteråret 2020, sammenlignet med samme periode de foregående år. Hvis denne stigning fra august til oktober er et udtryk for, at det er blevet en 'vane' at tage en tur i Naturpark Amager, kan Corona vise sig at have en utilsigtet positiv indvirkning på befolkningens adfærd.

Antal registreringer Eco-counteren 'Ved Kanalen' for årene 2018-2020 opdelt på måneder

Målingerne for Eco-counteren 'Ved Kanalen' viser også et interessant dyk i juli måned 2020. Tendensen ses ikke de foregående år, og en antagelse kan være, at dykket skyldes en anderledes adfærd på baggrund af Corona-nedlukningen. Vigtigt er det igen at understrege, at Eco-counterens placering kan have indflydelse på fordelingen af registreringer, og det ikke er sikkert, at et lignende billede kunne have været skabt, havde de andre målestationer været operative.

Opsummering: Brugen af Naturpark Amager

- Besøgsfrekvensen er stort set uændret fra 2018 til 2020, når data fra spørgeskemaundersøgelsen analyseres.
- Jo tættere man bor på Naturpark Amager, desto større er sandsynligheden for, at man har besøgt parken.
- Besøgstallet i Naturpark Amager er faldet, men det er det også i mange andre lokale parker i Storkøbenhavn og omegn.
- Fysisk aktivitet er blevet en vigtigere grund til at opholde sig i Naturpark Amager. At opleve naturen og afslapning er stadig de væsentligste.
- Amager Fælled og Kalvebod Fælled er stadig de meste besøgte områder i Naturpark Amager, men de besøgende spreder sig generelt mere ud på hele parkens område i 2020 sammenlignet med 2018.
- Cyklen er stadig det mest benyttede transportmiddel hen til naturparken (63%), mens de fleste også i 2020 vælger at gå, når de er i området (79%).
- Der er i 2020 en smule bedre overblik over Naturpark Amagers ind- og udgange.
- Vejret spiller en betydelig rolle for besøgstallene, og sommermånederne er i høj grad der, at de fleste besøger Naturpark Amager
- Data fra Eco-counteren viser, at Naturpark Amager i 2020 har markant mere aktivitet sammenlignet med foregående år.
- Data fra Eco-counteren viser, at der under Corona-nedlukningen har været en stigning i aktiviteten i området på 116% sammenlignet med samme periode i 2018.
- Data fra Eco-counteren viser, at søndag er den ugedag med størst aktivitet.
- Data fra Eco-counteren viser, at forår og sommer er de årstider, hvor der er størst aktivitet i Naturpark Amager.

FACILITETER I NATURPARK AMAGER

Med henblik på at afdække de adspurgtes holdninger til faciliteterne i Naturpark Amager, er der i spørgeskemaet spurgt ind til, hvor vigtige en række forskellige faciliteter og muligheder anses for at være i forbindelse med besøg i naturen. Som i baselineevalueringen er der udviklet et heatmap, der viser de adspurgtes vurderinger af vigtigheden hhv. for de som ikke benytter sig af naturen (besøgt naturen højst én gang i de sidste 12 måneder), de som besøger naturen lidt (besøgt naturen mellem 2-10 gange inden for de sidste 12 måneder) og de som benytter naturen meget (10+ gange inden for de sidste 12 måneder).

	Bruger ikke naturen	Bruger naturen lidt	Bruger naturen meget	
Gode adgangsforhold	3,85	4,00	3,90	
Forskellige og sammenhængende ruter	3,39	3,73	3,86	
Mulighed for at opleve rå natur	3,32	3,67	3,88	
Toiletforhold	3,89	3,88	3,58	
Skiltning af ruter	3,64	3,77	3,62	
Information om naturen i parken	3,53	3,75	3,60	
Spise medbragt mad	3,36	3,50	3,48	
Information om oplevelser i parken	3,41	3,62	3,42	
Vejrly	3,39	3,30	3,09	
Udsigtstårne	3,06	3,14	3,22	
Stiforhold med fast belægning	3,48	3,18	3,03	
Gode parkeringsforhold	2,98	3,08	3,00	
Adgangsforhold ml. Land og vand	2,93	3,02	2,92	
Mad og drikke (café på stedet)	3,10	2,90	2,47	
Servicestationer til eks. cykler	2,49	2,41	2,43	
Shelters	2,21	2,41	2,46	
Legepladser	2,29	2,41	2,34	
Omklædning og badeforhold	2,36	2,37	2,18	
Opbevaring af grej	2,20	2,22	1,95	

Meget vigtigt	Vigtigt	Lidt vigtigt	Hverken eller	Mindre vigtigt	Ikke vigtigt

Respondenterne er fordelt på henholdsvis bruger ikke (har besøgt parken højst 1 gang inden for det sidste år), bruger lidt (har besøgt parken 2-10 gange inden for det sidste år) og bruger meget (har besøgt parken mere end 10 gange inden for det sidste år). Tallene afspejler brugergruppernes vægtede gennemsnit på en skala fra 1 til 5, hvor 5 er den højeste score, og dermed et udtryk for, at de adspurgte finder faciliteten meget vigtig for deres besøg i Naturpark Amager.

For det første er der utrolig stor lighed i besvarelserne mellem 2018 og 2020 målingerne. Gode adgangsforhold, forskellige og sammenhængende ruter, muligheden for at opleve rå natur, toiletforhold og skiltning af ruter er alle i høj grad efterspurgt.

For Naturpark Amager må det forventes at adgangsforholdene forbedres betragtelig, når de nye indgange står færdige. Læg hertil, at brugerne i et vist omfang oplever, at de har overblik over området og allerede før etablering af indgange synes, at der er rimeligt gode adgangsforhold.

Også muligheden for at opleve rå natur må antages at være opfyldt i det omfang, at kendetegn for Naturpark Amager som beskyttelse af plante- og dyrelivet, samt muligheden for at opleve natur, kan relateres til betydningen "rå". Samlet viser evalueringen altså, at mange af de vigtigste faciliteter allerede er etableret, og flere vil komme til i forbindelse med færdiggørelsen af indgange og blå støttepunkter.

Modsat kunne skiltningen i området være bedre, og der er ikke mange oversigtskort eller markeringer af ruter i Naturpark Amager (Amarminoen er dog lige åbnet i skrivende stund, og der har derfor ikke været mulighed for at se nærmere på denne). Også toiletforholdene er, specielt langt ude i områderne, nærmest ikke-eksisterende, og derfor kan det overvejes, hvorvidt der bør opsættes toiletfaciliteter i området.

Modsat er legepladser og shelters igen i år langt nede på listen og må betragtes som ikke betydelige faciliteter.

Gennem observationer og interviews kan ovenstående heatmap kvalificeres med kvalitative inputs. Der er her spurgt ind til faciliteter i åbne spørgsmål, hvorfor det ikke er alle ovenstående emner, der behandles, men i stedet de ting, som informanterne umiddelbart kommer i tanke om, når de spørges til vigtige faciliteter i Naturparken.

På baggrund af observationer og interviews træder følgende perspektiver frem:

RÅ NATUR

Det perspektiv, der fylder mest i det kvalitative materiale er muligheden for at opleve rå natur. Ligesom heatmapmet viser, at det er vigtigt for deltagerne i den repræsentative undersøgelse, så er det ligeledes et punkt, som en række informanter italesætter, når der spørges ind til faciliteter i parken. Det fremtrædende perspektiv er, at niveauet for den rå natur er for nuværende på et godt niveau, men det må heller ikke blive mere "poleret".

LEGEPLADSER

Perspektivet om legepladser er *mindre vigtigt/ikke vigtigt* for informanterne i den repræsentative undersøgelse, jf. ovenstående heatmap. Det nævnes dog af flere personer på observationsdagene og i interviews, som en type af facilitet, der giver værdi til opholdet i parken. Det er naturligvis en særlig målgruppe, der nævner dette, nemlig folk, som besøger Naturparken med børn – bedsteforældre, forældre og pædagoger/lærere. Det italesættes, at det er rart, at der er konkrete legepladser og legeredskaber, som man kan orientere sig mod, når man har børnene med. Et perspektiv heri er, at der opleves en værdi i, at legepladser og legeredskaber er designet i tråd med naturen.

OASER

Særligt pædagoger og lærere italesætter de små oaser rundt om i Naturparken som værdiskabende faciliteter. De små oaser beskrives som bålpladser eller shelters, hvor man som gruppe kan samles og være sig selv. Det betyder noget, at der er små rum i parken, hvor man kan have stedet lidt for sig selv, når man har en større gruppe børn med. *Vejrly* og *shelters* vurderes mindre vigtige i den repræsentative undersøgelse, men gennem det kvalitative data spores en tendens til, at målgruppen pædagoger og lærere og dermed institutioner finder værdi i netop disse faciliteter.

FORENINGSLIV

Brug af Naturpark Amager som ramme for foreningsliv er ikke et udbredt perspektiv, men er alligevel medtaget her, da der spores et potentiale i at facilitere for eksempel *friluftsliv* som foreningsaktivitet i området omkring

Naturcentret. Dermed skal dette perspektiv ikke ses som et repræsentativt facilitetsønske, men i stedet som en mulighed, der eventuelt kan undersøges og kvalificeres yderligere, såfremt det findes relevant at kortlægge en generel efterspørgsel.

Opsummering: Faciliteter i Naturpark Amager

- Gode adgangsforhold, forskellige og sammenhængende ruter, muligheden for at opleve rå natur, toiletforhold og skiltning af ruter er alle i høj grad efterspurgte faciliteter.
- Legepladser og shelters er igen i 2020 langt nede på listen over efterspurgte faciliteter.
- Særligt målgruppen som besøger Naturparken med børn, det vil sige bedsteforældre, forældre og pædago-ger/lærere taler dog om, at det er rart, at der er konkrete legepladser og legeredskaber, som man kan orientere sig mod.

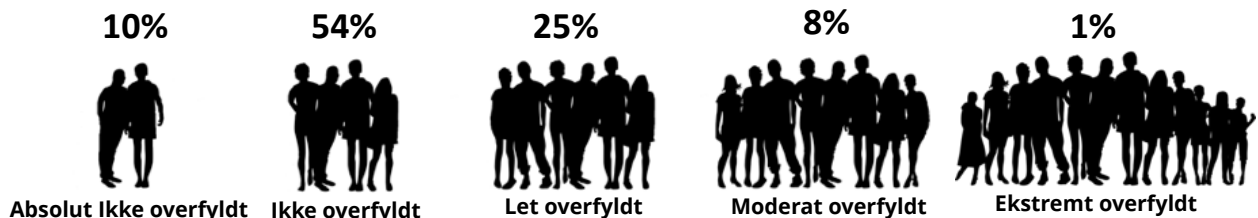

HOLDNINGER TIL NATURPARK AMAGER

Følgende afsnit omhandler de adspurgtes holdning til Naturpark Amager, herunder holdninger til det at færdes i Naturpark Amager og hvad der fremadrettet skal ske med naturparken.

Et vigtigt element i forhold til de besøgendes generelle holdning til Naturpark Amager er, hvorvidt naturparken opleves som et rart sted at være. Til dette knytter sig blandt andet oplevelsen af, hvorvidt parken er overfyldt. Som i baselinemålingen viser midtvejsmålingen, at langt størstedelen af de adspurgte ikke oplever Naturpark Amager som overfyldt. Der er dog sket en forskydning, hvor 27% i 2018 absolut ikke fandt Naturpark Amager overfyldt mod blot 10% i 2020. Man kan argumentere for, at det i fremtiden vil være en parameter som det må forventes har en "negativ" udvikling, eftersom det er Naturpark Amagers målsætning at få endnu flere besøgende. Da besøgstallet er faldet en smule og besøgsfrekvensen er uændret fra 2018 til 2020, kan der måske være tale om at Covid-19's krav om afstand, har gjort folk mere sensitive i forhold til fornemmelsen af plads.

64% af de besøgende finder ikke Naturpark Amager overfyldt, mens 25% synes den er let overfyldt.

2% har følt sig utryg i Naturpark Amager i 2020 mod 4% i 2018.

2018
13%
2020
11%

En overvejende del af de som har følt sig generet, har haft problemer med cyklister.

Der er så få personer, som er utrygge i Naturpark Amager, at der reelt ikke kan være tale om generel utryghed, og så er en overvejende del af de 11% som føler sig generet, irriteret på cyklister. Dermed fortsætter tendensen fra 2018, hvor der i de åbne besvarelser og i interviews blev udtrykt frustrationer med de cyklende. Her var en del af forklaringen, at de

lange asfalterede stier opleves at indbyde til hurtig kørsel, hvorfor man som gående (eller cyklist) kan føle det utrygt at færdes på stierne.

NATURPARK AMAGER I FREMTIDEN

Angående holdninger til, hvad der fremover skal ske med Naturpark Amager, er der i spørgeskemaet spurgt ind til forskellige forhold vedrørende brugen af naturparken i et fremadrettet perspektiv. Som det fremgår af nedenstående er 75% af de adspurgte enige eller helt enige i, at plante- og dyrelivet skal beskyttes – også selvom dette betyder, at den menneskelige brug af parken begrænses. Et perspektiv der også understøttes af data fra observationer og interviews. Tallet i baselinen var 80% og dermed altså en lille tilbagegang i forhold til antallet af personer, som mener at naturen skal beskyttes for enhver pris. Modsat er 40% helt enig eller enig i, at plante- og dyrelivet skal beskyttes – men uden at det betyder begrænsninger for mennesker (tallet var 42% i 2018). Præsenteret for valget af de to udsagn, ser det ud til at en lille gruppe skifter holdning. De mener stadig naturen skal beskyttes, men at der skal tages hensyn til mennesket også. Der synes således ikke at være den store udvikling i målgruppens holdninger til Naturpark Amagers udvikling i fremtiden, hvilket må betragtes som yderst positivt, da en overvejende del af de adspurgte i forvejen ønsker at bevare mangfoldigheden og diversiteten i naturen i området.

75% er enige eller helt enige i, at plante- og dyrelivet skal beskyttes – også selvom dette betyder, at den menneskelige brug af parken begrænses.

40% er enige eller helt enige i, at plante- og dyrelivet skal beskyttes – men uden at det betyder begrænsninger for mennesker.

53% er enige eller helt enige i, at så mange som muligt bør benytte sig af Naturpark Amagers tilbud.

26% tilkendegiver, at de ingen særlig holdning har til anvendelsen af Naturpark Amager.

53% af de adspurgte er enige eller helt enige i, at så mange som muligt bør benytte sig af Naturpark Amagers tilbud. Tallet var 70% i 2018. Hermed synes der at være en mindre forståelse for, at naturens glæder kan deles med andre. 26% tilkendegiver, at de ingen særlig holdning har til anvendelsen af Naturpark Amager, i 2018 var det 30%.

Samlet fortæller tallene, at beboerne i omegnen af Naturpark Amager tager stilling til området, og at der er en balance som tipper over i retning af en bevarelse af parkens diversitet, når spørgsmål om beskyttelse og benyttelses skal afvejes.

Opsummering: Holdninger til Naturpark Amager

- Naturpark Amager opleves af de adspurgte generelt som et rart sted at være, hvor der ikke er for mange mennesker eller gener, og hvor det er trygt at færdes.
- Et flertal af de adspurgte ønsker at beskytte plante- og dyrelivet i Naturpark Amager, selvom det kan betyde afgrænsning af den menneskelige brug.
- Der er et lille skifte i holdningen omkring det at dele naturen med andre. I 2018 mente 70% af de adspurgte, at alle skulle have adgang til Naturpark Amager, mens det i 2020 kun er 53%.

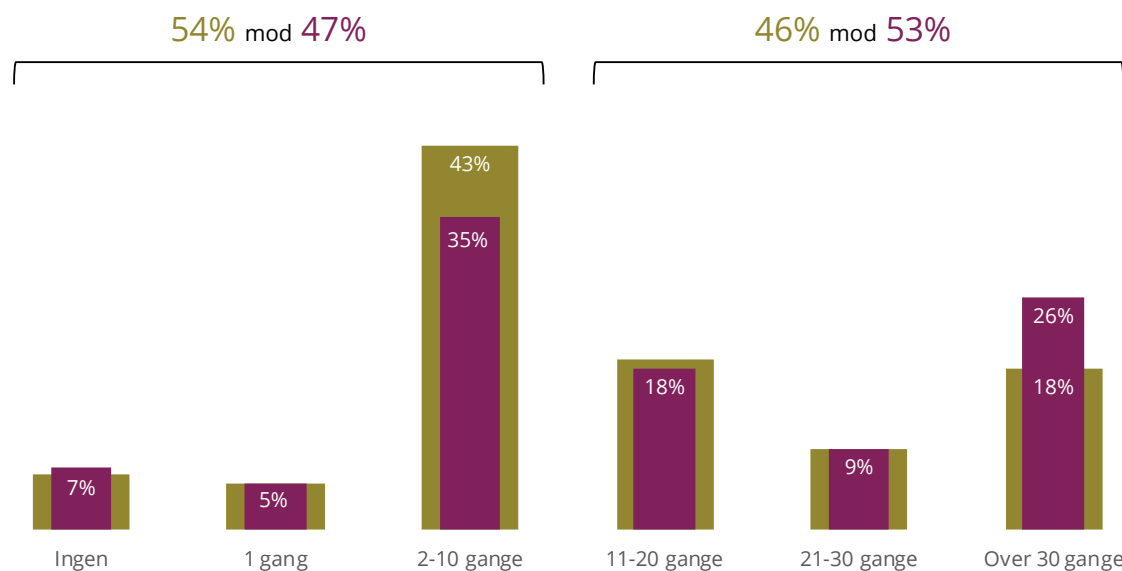
DANSKERNES BRUG AF OG HOLDNINGER TIL NATUREN

Danskerne brug af og holdning til naturen er vigtig baggrundsviden og analytisk referencepunkt til midtvejsevalueringen og forståelsen af udviklingen i eksempelvis brugen af Naturpark Amager. Derudover er det en væsentlig målsætning for Naturpark Amager at påvirke og understøtte befolkningens holdning til og brug af naturen generelt, hvormed det er vigtige elementer i evalueringen. I det følgende afsnit præsenteres evalueringens fund i denne sammenhæng

DANSKERNES BRUG AF NATUREN

For at afdække den generelle brug af naturen er der i spørgeskemaundersøgelsen bl.a. spurgt ind til, hvor ofte respondenterne besøger naturområder i Danmark. Resultatet ses i nedenstående figur.

Målgruppen går lidt oftere i naturen i 2020 sammenlignet med 2018.

I figuren sammenlignes besøgsfrekvensen i naturen i henholdsvis 2018 (guldfarve) og 2020 (lilla). Det ses, at der er sket en lille stigning i antallet af personer, som besøger naturen 11 gange eller mere - 46% i 2018 mod 53% i 2020. Dette er positivt i mere end en forstand, da stigningen udelukkende tilskrives en forøgelse i det segment, som er hyppige naturbesøgere med mere end 30 gange årligt (18% i 2018 til 26% i 2020). Dermed er der flere, der bruger naturen oftere, og forventeligt også dermed får flere af de livskvalitetsøgende positive effekter af deres brug af naturen.

Sammenlignes tallene mellem 2018 og 2020 er der derfor grundlag for at konkludere, at den potentielle målgruppe til Naturpark Amager går oftere i naturen i 2020 sammenlignet med 2018. Eftersom dataindsamlingen er foregået midt i Corona-perioden, kan det ikke udelukkes, at den ganske specielle situation med flere måneders nedlukning i foråret, har haft en positiv indflydelse på det at komme ud i naturen.

Under observationsdagene i foråret 2020 mødte vi mennesker, som færdedes i Naturpark Amager, fordi de var hjemsendt fra deres arbejde. Observationerne vil her ikke kunne give et repræsentativt billede af Corona som forklaring på, at flere mennesker angiver at færdes i naturen i 2020 sammenlignet med 2018, men blot være til stede som en potentiel forklarende faktor. I samtaler med pædagoger og lærere fra daginstitutioner og skoler bliver forårets Corona-situation dog også italesat som en faktor, der i høj grad har fået voksne og børn til at søge udendørs. Det italesættes her, at man tilstræber at komme ud i naturen hver eneste dag, såfremt der er mulighed for det. Også en skovløber fra Naturcentret oplever, at der efter nedlukningen som følge af Covid-19 er kommet meget liv i Naturpark Amager både i hverdagen og i weekenden.

7% af de adspurgte har overhovedet ikke besøgt naturen i løbet af det sidste år og 5% har blot været der 1 gang. Stort set samme tal ses i 2018, hvor det var henholdsvis 6% og 5%. Dermed har billedet ikke ændret sig i forhold til den del af befolkningen, som ikke besøger naturen.

GRUNDE TIL IKKE AT VÆRE I NATUREN

I spørgeskemaet er der spurgt uddybende til den gruppe, som har svaret, at de slet ikke har besøgt naturen eller kun har været der én gang inden for det sidste år. Ønsket er at afdække, hvorvidt der er tungtvejende årsager til at de ikke kommer i naturen, eller der er barrierer som om muligt kan nedbrydes eller sænkes, således der kan komme endnu flere mennesker i Naturpark Amager.

Note: Respondenterne har haft mulighed for at vælge flere kategorier, hvorfor tallene ikke summerer til 100

Billedet i 2020 er meget lig 2018, hvor tid, og at det opleves som besværligt at komme ud i naturen nævnes i top 3. I forhold til 2018 er der sket et betragteligt fald i antallet af personer, som synes vejret ofte er for dårligt (27% nævnte det som en årsag i 2018 mod blot 12% i 2020). De spørgeskemaer som ligger til grund for baseline- og midtvejsevalueringen er begge indsamlet i juni måned og derfor kan vejret i foråret for de pågældende år have en indflydelse på vurderingen. Ifølge DMI blev foråret 2020 det mest solrige i 100 år med over 700 solskinstimer, hvilket kan være en del af forklaringen til et større fald i vejret som undskyldning.

Overordnet ser det ud til, at der er flere faktorer som kan påvirkes i forhold til at få flere personer ud i naturen, hvilket må betragtes som positivt. En barriere som "besværligt" kan muligvis sænkes ved i kommunikationen at hjælpe med beliggendheden af metrostationer, togtider, hjælp til parkeringspladser eller de hurtigste ruter til Naturpark Amager (som også nævnt i rapporten Kommunikationsperspektivet). Flere af disse argumenter vil muligvis også kunne fjerne tidsfaktoren.

De 11% som henholdsvis ikke ved hvor de skal gå hen eller som synes naturen er uinteressant, kan måske hjælpes i form af forslag til ting at lave og steder at gå hen. I rapporten Kommunikationsperspektivet er der fremhævet historiske fortællinger, bedre skiltning og informationstavler rundt om i parken. Derimod kan det være væsentligt sværere at fjerne barrierer som manglende lyst og manglende selskab, som kan være vanskeligt at påvirke.

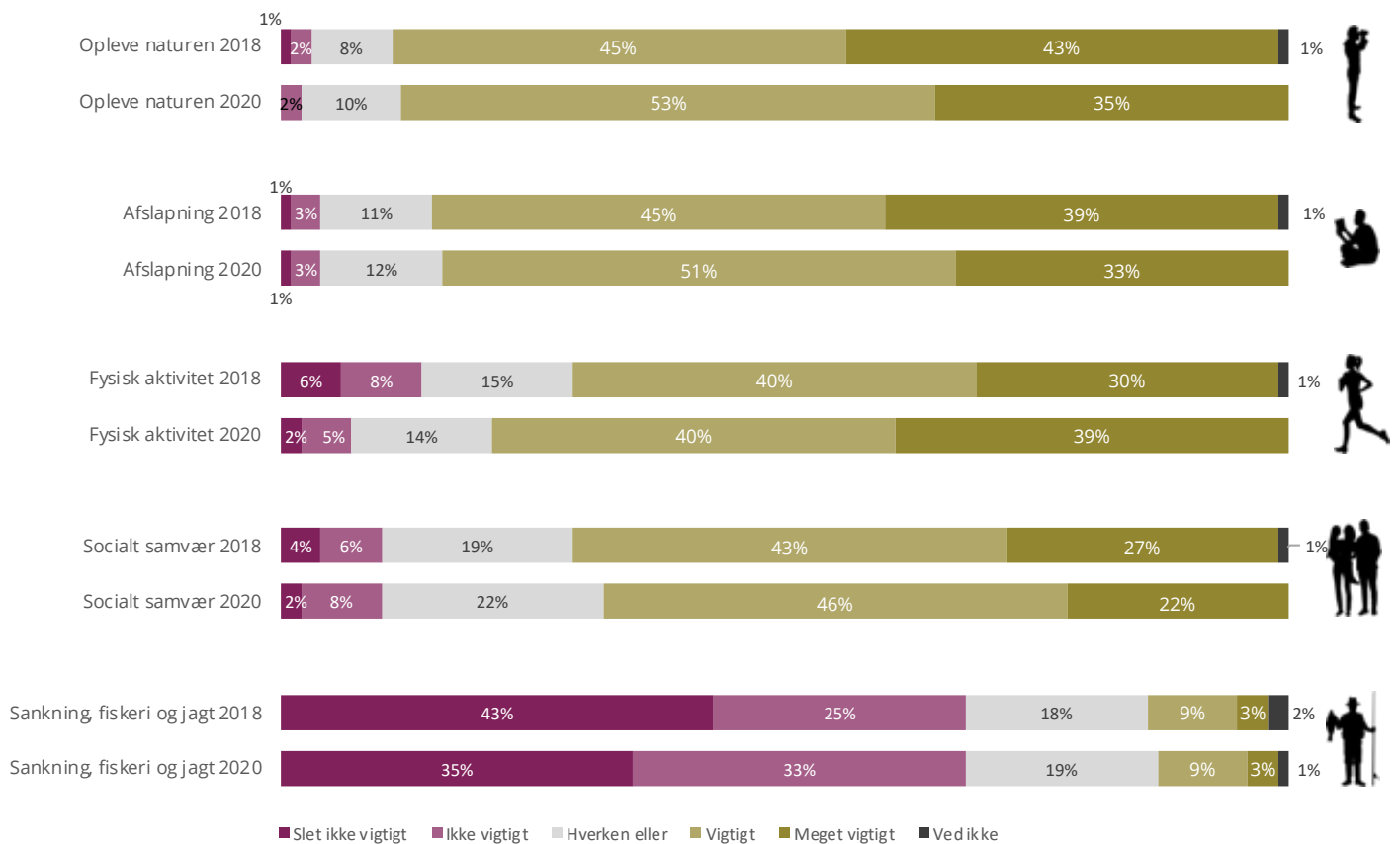
Samlet set konkluderes det, at der i forhold til barrierer ikke er væsentlige ændringer som konsekvens af de indsatser, der er gennemført i projektperioden til nu. Der følges op på i slutevalueringen, om projektperiodens indsatser påvirker som ønsket.

GRUNDE TIL AT VÆRE I NATUREN

Midtvejsevalueringen viser, at de adspurgte finder det lidt vigtigere at lave fysisk aktivitet i 2020 sammenlignet med 2018, hvilket ses af nedenstående diagram. Der er ikke i data grundlag for at konkludere hvad årsagen er til forandringen, dog vurderes det at være en positiv tendens, som Naturpark Amager potentielt kan lukrere på.

Det er blevet en smule vigtigere at lave fysisk aktivitet i 2020 sammenlignet med 2018.

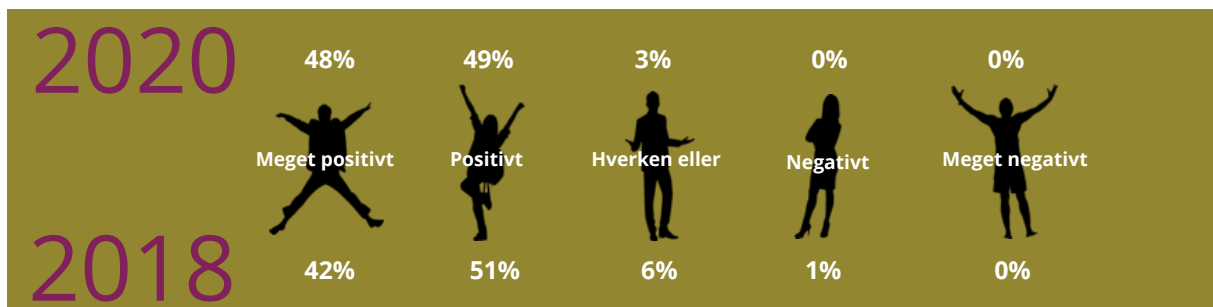

Sankning, fiskeri og jagt er stadig, og ikke overraskende, den mindst vigtige grund til at komme i naturen. Det skyldes, at sammenlignet med de andre brugergrupper, så er der væsentligt færre som "dyrker" disse aktiviteter. Til gengæld er dette segment også nogle af de mest dedikerede personer.

Den samlede oplevelse af besøg i naturen ses overordnet at være særdeles positiv. 97% af deltagerne i undersøgelsen svarer, at de enten oplever besøgene i naturen som positive eller meget positive, og der er en 6% udvikling i gruppen af 'meget positivt' fra 2018 til 2020. Hermed synes grundlaget for også at højne frekvensen af årlige besøg i naturen at være tilstede, hvilket er endnu en positiv forudsætning for indfrielsen af Naturpark Amager målsætninger.

De adspurgtes samlede oplevelse af naturen er langt overvejende positivt til meget positivt

Billedet har ikke forskubbet sig meget i forhold til 2018. Respondenterne får meget ud af at opholde sig i naturen, hvilket hænger godt sammen med den store del af befolkningen som opholder sig i naturen i mere eller mindre grad.

Når der under observationsdagene er snakket om værdi ved at opholde sig i naturen med forskellige forbipasserende, så spores en klar tendens til, at voksne særligt italesætter værdi ved at tage deres børn med i naturen. Det er altså i højere grad en værdi for forældrene at give et sundt forhold til naturen videre til deres børn, end det er en værdi for dem selv.

Også pædagoger og lærere, som har deltaget i interviews, oplever en stor værdi i at tage børn med i naturen. Det italesættes, at det er vigtigt, at børnene lærer om naturen, så de forstår den og dermed er med til at passe på den. En dannelse, som udvikles naturligt gennem ophold i naturen. Derudover er oplevelsen, at børnene trives i naturen, fordi der her er højt til loftet, hvilket skaber en ramme for at følge børnenes spor på en måde, som der ikke er samme muligheder for indendørs. Dette italesættes af en pædagog med et helt konkret eksempel:

“ De (børnene, red.) synes det er så fedt. Nu var vi på heldagstur i går og flere forældre kom også og sagde, at deres børn var meget mere fuldendte og glade. Ikke at de ikke er glade, når de har haft en almindelig dag i børnehaven, men de var glade på en anden måde, og det gav overskud at være ude i naturen og væk. (Pædagog)

En anden lærer har følgende oplevelser med at tage sine elever med i naturen:

“ Og jeg synes helt klart at det gjorde noget ift. relationsdannelse. Både mellem lærer og elever. Men jeg synes også eleverne imellem. Der var ofte færre konflikter på udeskoledage. Og der er bare mere plads til at gøre, hvad man har lyst til. Og jeg synes,

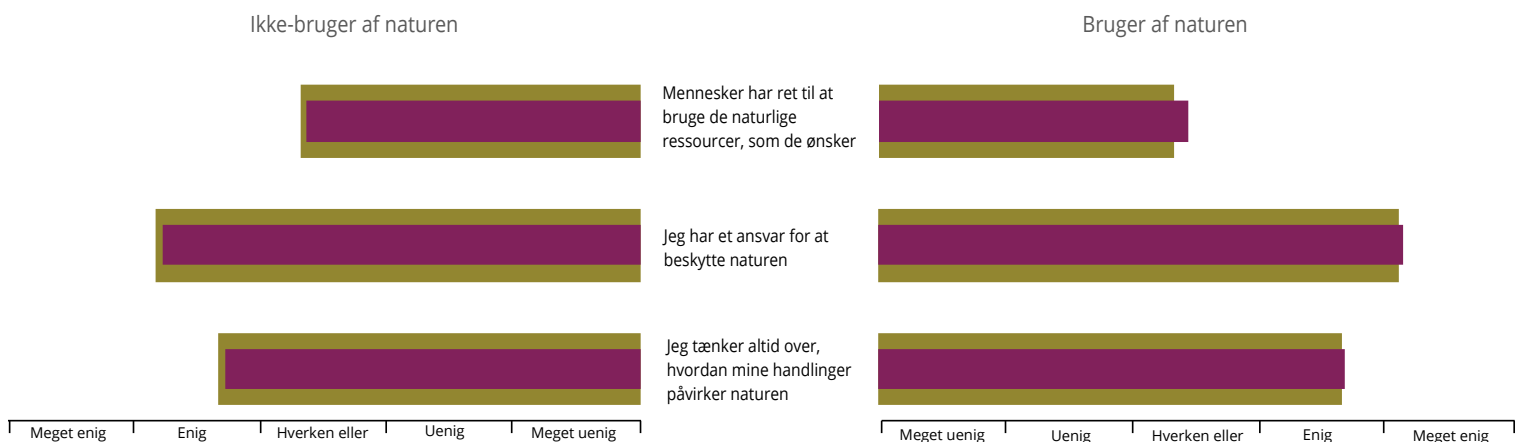
at det er super fedt, for de børn som kan have brug for nogle ekstra pauser, som der måske skejer lidt ud inde i klasselokalet, dem er der bedre plads til når man er udendørs. (Lærer)

DANSKERNES HOLDNINGER TIL NATUREN (NATURSYN)

Som beskrevet indledningsvist er fokus for evalueringen bl.a. borgernes natursyn, hvorfor der i spørgeskemaet har været fokus på afdækning heraf. I spørgeskemaet er der spurgt ind til en række udsagn vedrørende holdninger til natur og miljø, som respondenterne er blevet bedt om at forholde sig til. Nedenfor ses respondenternes svar på udsagn omhandlende beskyttelse af natur og miljø fordelt på Ikke-brugere og Brugere af naturen.

Det er en væsentlig del af ambitionen med Naturpark Amager – Nye muligheder, at projektprogrammet skal være med til at påvirke brugernes natursyn, forstået som brugen af og holdningen til naturen. Både i 2018 og 2020 vurderes natursynet som stærkt forankret i respondenterne bevidsthed. At udviklingen således ikke har flyttet sig meget over de to år mellem målingerne kan have flere årsager. For det første er niveauet i forvejen højt og dermed bør forventningen måske blot være mindre forskydninger, også med tanke på, at ændring af natursynet er en stor og langsom proces. For det andet er der helt lavpraktisk heller ikke sket meget i Naturpark Amager, som kunne give anledning til en ændring.

Natursynet har ikke ændret sig meget fra 2018 til 2020.

Note: Respondenterne er fordelt på henholdsvis Ikke-bruger af naturen (har besøgt naturområde højst 1 gang inden for de seneste 12 måneder) og Bruger af naturen (har besøgt naturområder mere end 2 gange inden for de seneste 12 måneder).

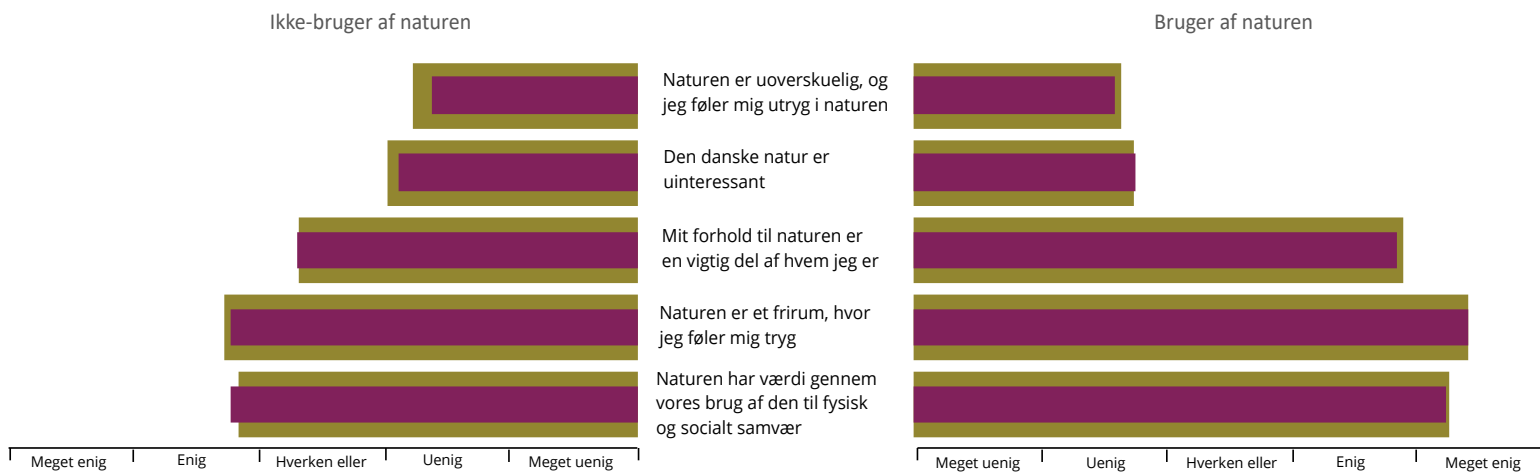
Det bemærkes også, at både brugere og ikke-brugere af naturen i høj grad ønsker at bevare og beskytte naturen. Det er ikke utænkeligt, at der optræder social desirability bias specielt i disse spørgsmål, hvor det generelt er velanset og socialt accepteret i samfundet, at man bekymrer sig om naturen og miljøet. Ligesom i 2018 føler de som bruger naturen sig en smule mere ansvarlig, men der er ikke i øjenfaldende store forskelle, hverken blandt brugergrupper eller i forhold til årene 2018 og 2020. Dermed er der en vis robusthed i resultaterne, og respondenterne må siges at holde af og passe på naturen.

Som del i afdækningen af borgernes natursyn er der endvidere spurgt til, hvorvidt og på hvilken måde naturen opleves at have værdi. Ikke overraskende er forskellen mellem brugergruppernes besvarelser i nedenstående spørgsmål større end forrige spørgsmål. Begge grupper er enige i, at naturen hverken er uoverskuelig, utryk eller uinteressant. Derimod

er der større forskelle, når det kommer til, hvor stor personlig betydning naturen har. Her føler brugerne af naturen i højere grad, at det er en vigtig del af deres identitet, og at naturen har værdi og er et frirum.

Der er ikke de store forskelle i besvarelserne for 2018 til 2020 og både Ikke-brugere og Brugere af naturen mener, at naturen har værdi for dem.

Note: Respondenterne er fordelt på henholdsvis Ikke-bruger af naturen (har besøgt naturområde højst 1 gang inden for de seneste 12 måneder) og Brugere af naturen (har besøgt naturområder mere end 2 gange inden for de seneste 12 måneder).

Der er igen stort set ingen forskel på besvarelserne fra 2018 og 2020, og dermed understreges dataenes robusthed endnu en gang. At naturen betragtes som et frirum og har værdi gennem brugen af den, er også opfattelser, som kan spores i observationsnoterne.

Oplevelsen af naturen som et frirum identificeres gennem observationerne ved både institutions- og skolebørn, som trives udendørs i rammer, hvor der er rigtig god plads. Et andet eksempel på naturen som et frirum er vandreren, der klarer hovedet med en lang gåtur.

Brugen af naturen som ramme for fysisk og socialt samvær bekræftes også af observationerne, da der særligt i weekenden (lørdag formiddag) udelukkende observeres familier med mindre børn eller voksne, som går i flok og taler sammen. Særligt voksne på tomandshånd går tur sammen, hvor de lige så stille bevæger sig igennem deres planlagte rute, mens de drikker en kop kaffe og taler om både de store og de små ting.

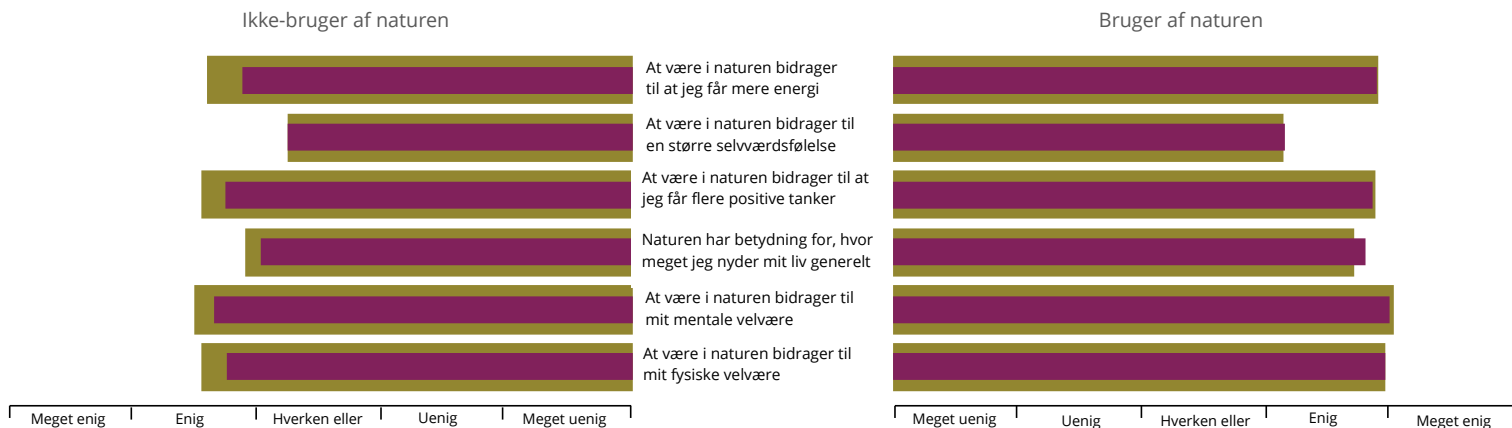
Særligt sidstnævnte eksempel danner grundlag for en generel observation, som netop kobler de to ovennævnte punkter sammen. Gennem observationsdagene lægges der mærke til, hvor roligt og fredsfyldt folk gebærder sig, når de er i naturen. Udover motionister og cyklister møder vi ikke en eneste, som har travlt. Vores oplevelse er, at folk vi møder er i naturen, for at nyde den – for at få et frirum – helst i selskab med andre.

LIVSKVALITET

Evalueringen har, som beskrevet, også fokus på projektets medvirken til at øge borgernes naturbetingede livskvalitet. I den forbindelse er det gennem spørgeskemaet undersøgt, hvordan naturen generelt opleves at bidrage til livskvalitet. Livskvalitet forstås her som det, der kendetegner et godt liv. Vurderingen heraf beror på personers subjektive bedømmelse af eget liv eller på andres objektive bedømmelse af en persons livsvilkår⁵. I spørgeskemaet er de adspurgte således bedt om at forholde sig til en række udsagn vedrørende naturens bidrag til bl.a. fysisk og psykisk velbefindende.

Der er lidt forskelle specielt hos Ikke-brugere af naturen 2018 til 2020.

Note: Respondenterne er fordelt på henholdsvis Ikke-bruger af naturen (har besøgt naturområde højst 1 gang inden for de seneste 12 måneder) og Bruger af naturen (har besøgt naturområder mere end 2 gange inden for de seneste 12 måneder).

For det første bemærkes det, at begge brugergrupper ligger højt i vurderingen af spørgsmålene og dermed må siges at forbinde naturen med høj livskvalitet. Umiddelbart kan det undre, at de respondenter som aldrig eller meget sjældent kommer ud i naturen, alligevel vægter den så højt i forhold til deres personlige fysiske og mentale velvære. Det synes modsigende, at en aktivitet som giver så meget glæde, dyrkes så lidt. Når det er sagt, så ses der generelt et mindre fald i vurderingerne af livskvalitet på ikke-bruger siden. Specielt naturen som energigivende opleves i mindre omfang i 2020-vurderingerne sammenlignet med 2018. Også naturen som katalysator for fysisk og mentalt velvære, samt positive tanker er gået tilbage. Mere ensartethed er der mellem holdninger og adfærd i den gruppe som aktivt benytter sig af naturen. Her kan de hyppige besøg i naturen forklares ved, at det også giver mere livskvalitet. Her har der for 'naturen har betydning for, hvor meget jeg nyder mit liv generelt' været en fremgang. I den udstrækning at præcis denne påstand kan betragtes som en mere generel og opsummerende livskvalitetseffekt, så er det særdeles positivt, at det lige netop er den som har oplevet en højere vurdering.

⁵ Peter Elsass, Ole Hartling: livskvalitet i Den Store Danske, Gyldendal. <http://denstoredanske.dk/index.php?sideId=117695>

Opsummering: Danskernes brug af og holdninger til naturen

- Målgruppen færdes oftere i naturen i 2020 sammenlignet med 2018.
- 12% af de adspurgte besøger stort set ikke naturen i 2020. I 2018 var tallet 11%.
- De vigtigste grunde til ikke at komme i naturen er stadig tid og at det opleves som besværligt.
- Man kommer i højere grad end tidligere i naturen for at dyrke fysisk aktivitet.
- Den overordnede oplevelse af at være i naturen er meget positiv.
- Der ses en udbredt opfattelse af, at naturen bidrager til forhold forbundet med øget livskvalitet.
- Hos de adspurgte er der bred enighed om vigtigheden i at beskytte naturen og miljøet.

ineva

VIDEN TIL UDVIKLING

(+45) 86 14 90 80
info@ineva.dk
ineva.dk

Ineva
Mariane Thomsens Gade 4B 1, 3
DK-8000 Aarhus C